C.C.D. MUREȘ

EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

NR. 23 – IUNIE 2023

ISSN-L=1224-9319

Educație și cultură

COORDONATOR:

prof. FODOR Alexandru-Iosif

COLECTIVUL DE REDACȚIE:

SUCIU Anca

BÎRLEANU Bianca-Maria

Conținutul științific și originalitatea lucrărilor aparțin, în exclusivitate, autorilor!

CUPRINS

ADORJÁNI Orsolya - POVESTIREA, ASCULTAREA POVEȘTII, MOMENTUL POVEȘTILOR LA GRĂDINIȚĂ. MESÉLÉS, MESEHALLGATÁS, MESEPILLANATOK AZ ÓVODÁBAN 2

CÂMPEAN Denisa Mădălina - INOCHENTIE MICU KLEIN, INIȚIATORUL ȘCOLILOR BLĂJENE. ȘCOALA ARDELEANĂ, SUPPLEX LIBELLUS VALACHORUM. LUPTA DE EMANCIPARE POLITICĂ A ROMÂNILOR DIN TRANSILVANIA 5

DEAK Ida Karolina - GENERAȚIA ANTI-BULLYING, O GENERAȚIE A SCHIMBĂRII CU STRATEGII DE PREVENIRE A BULLYINGULUI 13

FARCAȘ Alina Aurora - EMOȚIILE FAC PARTE DIN VIAȚĂ..... 16

GRIF Simona - SĂNĂTATEA MENTALĂ - STIL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS 19

GUȚU Andrei - „CHARACTER FIRST" – MODELĂM, INSPIRĂM, EXCELĂM 21

IMRE Csilla-Éva - EDUCAȚIE PENTRU VALORI LA GRĂDINIȚĂ PRIN INTERMEDIUL POVEȘTILOR CONTEMPORANE MAGHIARE. TÁRSADALMI ÉRTÉKEK MEGISMERTETÉSE AZ ÓVODÁBAN KORTÁRS MESÉK SEGÍTSÉGÉVEL 25

KALI Emese Csilla și ANTAL Ilka - EUROPA PRIN CONCURS..... 28

MOISIN Nicoleta-Maria - ROLUL MOTIVAȚIEI ÎN DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DE COMUNICARE. LEARN ENGLISH IN A FUN WAY 30

REZAN Mariana-Adela - AUREL PANTEA SAU PLEDOARIA CERTITUDINII NEGATIVE.... 34

SOMODI Matild - ROLUL PROFESORULUI DIRIGINTE..... 36

TALAN Flaviu - FITNESS-UL ÎN ȘCOLI..... 37

TIMOCE Ioana - PROIECT DE LECȚIE -SĂ ÎNVĂȚĂM DE LA MICILE VIEȚUITOARE-..... 40

VULTUR Ioana-Mihaela - ENGLISH IS FUN! - OPȚIONAL DE LIMBA ENGLEZĂ 45

MESÉLÉS, MESEHALLGATÁS, MESEPILLANATOK AZ ÓVODÁBAN

POVESTIREA, ASCULTAREA POVEȘTII, MOMENTUL POVEȘTILOR LA GRĂDINIȚĂ

Nume autor: ADORJÁNI Orsolya
Funcția: profesor învățământ preșcolar
Specializarea: Pedagogia învățământului primar și preșcolar
Instituția de proveniență: Liceul Tehnologic „Sfântul Gheorghe”, Grădinița cu Program Prelungit din Sângeorgiu de Pădure, județul Mureș

Rezumat

Punctul de plecare al acestui studiu îl constituie Curriculum pentru educație timpurie a anului 2019, - mai exact, secțiunile referitoare la basm, în care se discută timpul, locul, prezentarea și prelucrarea basmului - și cunoștințele de bază revizuite în armonie.

Obiectivul studiului este basmul - copil - profesor ca o relație triplă, a cărei principală forță motrică este profesorul.

Când ar trebui să povestim? Cum? În ce mediu? Cu ce scop? – acestea sunt întrebările principale la care căutăm răspunsuri atunci când planificăm o activitate. Studiul încearcă să arate calea și să atragă atenția asupra tuturor detaliilor importante care compun povestirea și ascultarea poveștii în sine.

Kivonat

Ezen tanulmány kiindulópontja a 2019-es koragyermekkori nevelés curriculuma, – pontosabban a mesét érintő szakaszai, amelyekben a mese idejét, helyét, előadásmódját és feldolgozását tárgyalják – és az ezzel összhangban átdolgozott alapismeretek.

A tanulmány középpontjában a mese – gyermek – pedagógus, mint hármas kapocs áll, amelynek fő mozgatórugója a pedagógus.

Mikor meséljünk? Hogyan? Milyen környezetben? Milyen céllal? – ezek az elsődleges kérdések, amelyekre keressük a választ egy tevékenység tervezésekor. A tanulmány megpróbál utat mutatni és felhívni a figyelmet minden fontos részletre, amelyek alkotják magát a mesélést, mesehallgatást.

A 2019-es koragyermekkori nevelés curriculuma külön felhívja a figyelmet a Mesepillanatokra, amely 10-15 perces mozzanat és amelyet minden nap be kell tervezzen az óvodapedagógus a napi programba. A curriculum nem szabja meg a mese idejét, az óvodapedagógus eldöntheti, hogy a reggeli körben, áthajláskor vagy a nap végén mesél, illetve napköziben étkezés vagy alvás előtt is megteheti.

A curriculum azt sem szabja meg, hogy a mese szövegét elmeséli vagy olvassa az óvodapedagógus, ő választhatja ki a mesélés módszerét. Illetve a Mesepillanat nem csak az óvónő meséjéből állhat, hanem a gyermek újrameséléséből vagy kommunikációs gyakorlatként élményei megosztásából is, amely célja az összefüggő szöveg alkotása. A Mesepillanat az olvasóvá nevelés mozzanata, hiszen a curriculum az olvasást a legelterjedtebb tanulási tevékenységnek nevezi, amelynek nevelő hatása van a gyermek fejlődésére (A koragyermekkori nevelés curriculuma, 2019).

Barabási és Stark (2020) a mesét főként a tapasztalati területek szerinti tevékenységek megvalósítási módjánál tárgyalják. Itt megjelenik az óvónő meséje, a gyermekek által alkotott mesélés és az újramesélés. A mesélést nem külön mozzanatként kezelik, ahogyan azt a

curriculumban olvashatjuk, hanem összesen négy tapasztalati terület tanulási tevékenységénél találhatjuk meg. A következő tanulási tevékenységek szerint tervez egy óvodapedagógus, amelyeknek a mesélés is lehet egy megvalósítási módja: anyanyelv, román nyelv, környezetismeret és közösségi nevelés.

A különböző megvalósítási módokat, jelen esetben a mesélést didaktikai mozzanatok szerint tárgyalhatjuk. Barabási és Stark (2020) módszertanilag részletesen, lépésről lépésre megfogalmazták a mesélés variánsainak teljes folyamatát. A mesélés részletes didaktikai mozzanatait összefoglalták egy táblázatba (Barabási - Stark, 2020, 70-71.).

A táblázatot követve az óvodapedagógusok pontos képet kapnak a mesélés variánsainak menetéről, amelyet alkalmazhatnak az óvodában.

Zilahi, Mészáros, Forrai és Oszetzky (1994) a mesét kiváló eszköznek tartják a szókincs gyarapításához. Ezért az óvónő tudatosan kell figyeljen az idegen szavakra, amelyeket a gyermekek még nem ismernek, hiszen csak azoknak a szavaknak van jelentőségük, amelyeket a gyermekek megértenek. A szövegben többször használt szavakat, kulcsfontosságú kifejezéseket ajánlott ebből az okból már a mesélés előtt megmagyarázni, megtanítani. Ezt tehetjük egy beszélgetés által, amikor a magyarázatot követően mondatokat, gondolatokat oszthatnak meg a gyerekek az adott szóval, illetve a szemléltetés módszere is ajánlott. Fontos, hogy mesemondáskor már csak maga a szövegkörnyezet lehet új a gyermekeknek, más kulcsfontosságú szó nem lehet új, hiszen könnyen hozzárendeli a számára értelmetlen szót egy kiejtésben hasonló, értelmes szóhoz. Így nem lesz érthető számára a mese, összezavarjuk. Erre pedig az egyetlen megoldás, amivel kijavíthatjuk a rosszul értelmezett szavakat – ha mégis megtörténik a fogalmi zavar –, hogy szemléltetés segítségével tisztázzuk az adott fogalmat (Zilahi, Mészáros, Forrai - Oszetzky, 1994).

A fogalmi tisztázás mellett az óvónőnek kötelessége ösztönözni a gyermekeket abban, hogy bátran vegyenek át szókapcsolatokat a meséből és használják őket. Ilyen szókapcsolatok például: „Hol volt, hol nem volt...", „telt múlt az idő", „még ma is élnek, ha meg nem haltak", „lesz ahogy lesz" és még sorolhatnánk (Zilahi et al., 1994).

A mesemondás, illetve a mesehallgatás segít abban, hogy a gyermekek felfigyeljenek a függő beszédre és a párbeszédre, illetve a kettő közötti különbségekre. Az óvónő mesemondása hangsúlyos szerepet játszik a gyermekek életében, hiszen itt van lehetősége a gyermeknek érzékelni a hanghordozást, hangmagasságot, hangszínt és beszédtempót. A nagyobb gyerekek felismerik és megtanulják a leíró szöveg és a szereplők közti párbeszéd felismerését, illetve megtanulják azokat a beszédmódokat, amelyek jellemeznek különböző helyzeteket, jellemeket (Zilahi et al., 1994).

Zilahi és munkatársai (1994) a gyermekek valóságérzetét is tárgyalják, hiszen sok ellentmondást olvashatunk, mi szerint a mesék által romlik a valóságérzet a mesés, valószínűtlen elemek miatt. Szerintük szó sincs ilyesmiről, a csodás elemek nem zavarják a gyermekek valóságérzékét. „A jó mese szövegéből és előadásmódjából egyértelműen kitűnik, hogy a mese valószínűtlen történet, valószínűtlen körülmények között" (Zilahi et al., 1994, 23.). A már említett szókapcsolatok – főként a kezdő formulák – egyfajta tudatszintváltást eredményeznek, jelzik a gyermeknek, hogy kezdődik a csoda, amikor minden lehetséges. Bár fontos kiemelni, hogy a csodás, mesebeli elemekkel képes a mese kifejezni az emberi élet alapvelő igazságait (Zilahi et al., 1994).

A mesének a közösségi nevelésben is szerepe van. A mesehallgatás egy közös élményt biztosít a gyermekeknek, e mellett olyan témákat dolgoz fel, amelyek gyakran másokért vívott küzdelemről, a közös erőről, a másokkal megosztott örömről vagy bánatról szólnak. E mellett a mesehallgatás növeli a gyermekek jó közérzetét, illetve formálja a társas magatartást (Zilahi et al., 1994).

A mese képes a figyelem, az emlékezet és az értelmesség fejlődését elősegíteni. A gyermek képes kell legyen a mese cselekményének követésére mind időben és térben, illetve képes összekapcsolni az ok-okozati összefüggéseket (Zilahi et al., 1994).
Az irodalmi foglalkozásnak, jelen esetben a mesélésnek meghatározó személye az óvónő, illetve meghatározó az általa alkotott környezet, légkör.

Ahhoz, hogy sikeres legyen a mese által való nevelés, elengedhetetlen az óvónő felkészültsége mind irodalmi, mind pedig lélektani-pedagógiai szinten. Az óvodás gyermek az óvónőre van utalva, hiszen ebben a korban a gyerekek még írástudatlanok. Az óvónő közvetíti a mesét úgy, hogy közben irodalmi élményt biztosít a gyermekeknek. A közvetítés első és legfontosabb tényezője az óvónő előadásmódja (Zilahi et al., 1994).

Ahhoz, hogy az óvónő előadásmódja elérje célját, a következő szempontokra kell figyelni: a gyermekek kényelmesen üljenek, lássák az óvónő arcát és mozdulatait, lássák a szemléltetőeszközöket, illetve a gyermeket körülvevő környezet legyen rendezett. Az óvónő türelmes, nyugodt és figyelmes kell legyen, így a gyermekek is átveszik tőle a nyugodtságot, a meséhez megfelelő érzékenységet és beleélik magukat a mese történéseibe (Zilahi et al., 1994). Zihali és munkatársai (1994) szerint az élvezhető bemutatás több tényezőre alapozik, a pedagógiai érzék és a gyermekek iránti szeretet mellett. Legfontosabb tényező a helyes magyar beszéd képessége, jó olvasási készség, a gondoskodó és lelkiismeretesen végző munkaszellem, a dinamikusság. Illetve figyelnie kell az ízléses öltözködésre, hiszen a gyermeket körülvevő környezetben minden ízlésesnek kell lennie. Az óvónő képes legyen jó ízléssel kiválasztani a mesét, amelyet elő fog adni. A mese kiválasztása után az óvónő a következő tényezőkre kell figyeljen: „szövegmemória, a jó beszédkészség, a beszéd, a mimika és a gesztusok összehangolása az értelmi tagolás és az érzelmek hatásos kifejezése céljából” (Zilahi et al., 1994, 26.). Külön kiemelik a humorérzéket, amelyre bizonyos helyzetekben szüksége van az óvónőnek.

Meg kell legyen az óvónőben az irodalmi alkotások hangulatát közvetíteni tudó érzelmi-hangulati skála, ahhoz, hogy meg tudja jeleníteni a mese szereplőit, a cselekmény helyszíneit. E mellett meg kell teremtenie a jó hangulatot, a szépségélményt (Zilahi et al., 1994). Követve a koragyermekkori nevelés curriculumát és az ezzel összhangban átdolgozott alapismereteket, megfigyelhetjük, hogy minden lépés az óvodapedagógussal kezdődik, aki felelősségteljesen kell végezze hivatását. Hiszen pontosan kell tudja, hogy mikor és milyen mesét választ, hogyan adja elő, milyen területeken fogja integrálni a mesét. Az óvodapedagógus bármit tervezzen, ő mindig a gyermeket helyezi előtérbe, akit segíteni akar minden meséléssel, mesével egybeszőtt tevékenységgel.

Felhasznált irodalom

Barabási, T., - Stark G. (2020). Óvodamódszertani alapismeretek. Kolozsvár, Kolozsvári Egyetemi Kiadó.
Ministerul Educației Naționale (2019). Curriculum pentru educația timpurie. (pp 11-12).
Zilahi, J., Mészáros, V., Forrai, K. - Oszetzky, T. (1994). Az óvodai foglalkozások módszertana. Irodalmi nevelés (pp 7-78). Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó.

INOCHENTIE MICU KLEIN, INIȚIATORUL ȘCOLILOR BLĂJENE

ȘCOALA ARDELEANĂ, SUPPLEX LIBELLUS VALACHORUM

Lupta de emancipare politică a românilor din Transilvania

Nume autor: Denisa Mădălina CÂMPEAN
Funcția: profesor
Specializarea: Istorie
Instituția de proveniență: Școala Gimnazială Hodac, județul Mureș

Lecție aplicată la clasa a VIII-a, Metoda știu/vreau să știu/am învățat

Cuvinte cheie – episcop greco-catolic, elevi, profesori blăjeni, școlile Blajului, generație iluministă, memoriu, emancipare, metode moderne de predare.

Acestă lucrare are două părți, în primul rând, o parte științifică cu date istorice despre Inochentie Micu Klein, Școlile Blajului, Școala Ardeleană, Supllex Libellus Valachorum și lupta de emancipare națională a românilor din Transilvania. În al doilea rând, are și o parte pedagogică, deoarece eu am ales să folosesc informațiile istorice menționate mai sus și să elaborez o lecție, la clasa a VIII a, începând cu un plan de lecție, și folosind o metodă modernă, activă, de predare pentru elevii mei, mai exact, Metoda Știu, Vreau să știu, Am învățat, astfel elevii trebuie să înțeleagă cât mai bine informația istorică, iar lecția să fie una atractivă și ei să fie implicați în procesul de predare – învățare.

Pornind de la informațiile istorice, elevii trebuie să cunoască puțin contextul istoric, astfel trebuie să le explic elevilor mei, modul în care apare Biserica Greo-Catolică în Transilvania, rolul ei, schimbările aduse de noua religie și clerul greco – catolic.

Astfel un personaj important în cadrul Bisericii Greco – Catolice a fost Inochentie Micu Klein episcop greco-catolic, între anii 1730-1751, care prin acțiunile și eforturile sale, a contribuit la înființarea Școlilor din Blaj, primele școli cu predare în limba română. Acțiunile lui Inochentie Micu Klein au deschis o nouă etapă pentru românii din Transilvania și anume începutul luptei de emancipare politică și națională a românilor. Inochentie Micu Klein a deschis calea petiționară spre Curtea de la Viena, el mută locuința episcopală la Blaj și își continuă activitatea, militând pentru importanța școlii și a culturii în rândul populației de etnie română. El este considerat inițiatorul școlilor de la Blaj, în planurile sale Blajul trebuia să devină un centru cultural al românilor, episcopul considera că școala și cultura sunt instrumente bune de folosit, în lupta pentru emanciparea politică a românilor și obținerea egalității națiunii române.

Succesorii lui Inochentie Micu Klein luptă și ei pentru deschiderea școlilor blăjene, astfel în vremea episcopului Petru Pavel Aron, în anul 1754 sunt deschise trei categorii de școli pentru românii din Transilvania: școala de obște (primară), școala de învățare a științelor (gimnaziul) și școala teologică (liceul).

Trebuie înțeles faptul că aprobarea deschiderii școlilor blăjene, din partea Vienei, s-a datorat și faptului că, în acel moment Curtea de la Viena, dorea să își consolideze dominația asupra Transilvaniei și dorea să transforme școala într-un instrument de catolicizare, astfel în viitoarele școli de la Blaj, se întărea învățământul în limba latină, mai apoi tinerii primeau burse de studiu la Roma și Viena.

De organizarea școlilor blăjene se ocupa episcopul și clerul greco-catolic, ei au înființat manuale, registre matricole, cărți, au adunat date despre elevi, au organizat anul școlar, au împărțit materia. Cei mai buni elevi la învățătură primeau bursă de studiu în străinătate,

printre aceștia se numără: Grigore Maior, Petru Maior, Gheorghe Șincai, Samuil Micu, Ioan Pop, aceștia au studiat la Blaj și au plecat cu bursă la Roma. Alți elevi blăjeni au studiat cu bursă la Viena printre aceștia se numără: Ioan Para, Vasile Nemeș, Ioan Buda. Astfel putem observa că elevii școlilor blăjene vor pune mai târziu bazele Școlii Ardelene.

Acești tineri formați la Roma și Viena, care au pus bazele Școlii Ardelene, sunt cei care vor deveni intelectuali în cadrul mișcării iluministe din Transilvania, cerând emanciparea românilor, formulând astfel memoriul intitulat Supplex Libellus Valachorum din anul 1791. Petru Maior, Gheorghe Șincai, Samuil Micu, Ioan Budai devin prima generație iluministă care au luptat pentru națiunea română.

Datorită studiilor în străinătate, acești iluminiști ai Școlii Ardelene formați la început în școlile Blajului, cer în memoriul Supplex Libellus Valachorum ca românii: să fie recunoscuți ca națiune, numirile odioase să fie îndepărtate, românii să aibă drepturi cum au alte națiuni, să existe egalitate clericală, de asemenea națiunea română să aibă reprezentanți în Dietă. Aceste cereri din memoriu se bazează și pe un argument istoric, făcând studii la Roma și Viena, acești iluminiști, susțineau originea latinității limbii române și romanitatea poporului român.
Prin urmare deși foști elevi, deveniți profesori blăjeni, iar mai apoi prima generație de iluminiști români din Transilvania, ei sunt cei care au cerut drepturi pentru națiunea română, și cei care vor pierde prima etapă a mișcării de emancipare națională a românilor din Transilvania, prin respingerea petiției, de către împăratul Leopold al II-lea, de la Viena.

În partea pedagogică a lucrării am ales să prezint un plan de lecție, subiectul lecției fiind Inochentie Micu Klein, inițiatorul Școlilor Blăjene. Școala Ardeleană. Supplex Libellus Valachorum. Lupta de emancipare politică a românilor din Transilvania. În cadrul acestei lecții voi folosi metoda Știu, Vreau să știu, Am învățat, pentru ca elevii să înțeleagă lecția si să fie implicați în procesul de predare-învățare.

Proiect de activitate didactică/ lecție

Date de identificare
Școala: Gimnazială Hodac
Profesor: Câmpean Denisa Mădălina
Clasa: a VIII- a B
Aria curriculară: Om și societate
Obiectul: Istorie
Subiectul lecției: Inochetie Micu Klein, inițiatorul Școlilor Blăjene. Școala Ardeleană. Supplex Libellus Valachorum. Lupta de emancipare politică a românilor din Transilvania.
Tipul lecției: consolidare, sistematizare a cunoștințelor
Obiective curriculare
Fundamentale – Competențe generale
1. Utilizarea în contexte diverse a coordonatelor şi reprezentărilor despre timp şi spaţiu.
2. Utilizarea critică şi reflexivă a limbajului de specialitate şi a surselor istorice.
3. Manifestarea comportamentului civic prin valorificarea experienței istorice și a diversității socio-culturale.
4. Folosirea autonomă și responsabilă a instrumentelor necesare învățării permanente.
Competențe specifice
Utilizarea coordonatelor de timp şi spaţiu în rezolvarea unor situaţii-problemă.
2.1. Prezentarea unei teme istorice prin valorificarea informaţiilor oferite de diverse surse.
3.1. Valorificarea experienţelor istorice oferite de acţiunea personalităţilor/grupurilor în contexte istorice variate.
4.1. Realizarea unor investigaţii istorice prin utilizarea resurselor multimedia.
4.2. Iniţierea, dezvoltarea şi aplicarea de proiecte individuale şi de grup valorificând diverse experienţe istorice.

Obiective operaționale
-să utlizeze adecvat limbajul de specialitate în comunicarea cunoștințelor, operând corect cu noțiuni și termeni specifici privind: Inochentie Micu Klein, Școala Ardeleană, Supplex Libellus Valachorum, lupta de emancipare
-să menționeze întemeietorul școlilor din Blaj
-să descrie organizarea școlilor din Blaj
-să identifice pe hartă locul unde au fost trimiși elevii bursieri
-să numească minim doi elevi blăjeni bursieri cu studii în străinătate
-să stabilească rolul Școlii Ardelene
-să analizeze rolul și cererile petiției Supplex Libellus Valachorum
- să precizeze situația primei generații de intelectuali iluminiști după respingerea petiției
-să formuleze o concluzie referitor la lupta de emancipare a românilor din Transilvania
Metode și procedee didactice: conversația, expunerea, explicația, observația, problematizarea, exercițiul, metoda știu/vreau să știu/am învățat
Mijloace de învățământ: tabla, tabla interactivă, videoproiector, laptop, prezentare Power Point, fișă de lucru tabel știu/vreau să știu/am învățat
Strategia didactică: conversativ-explicativă
Evaluare: chestionare orală
Nivelul de pregătire a grupului țintă: bun

Desfășurarea lecției

Etapele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii didactice	Evaluare
Pregătirea clasei de elevi pentru lecție 2 minute	-fac prezența, notez absențiii -asigur climatul necesar pregătirii lecției	-elevii răspund prezent și îmi spun absențiii - se pregătesc de oră își deschid caietele	-activitate frontală	
Reactualizarea cunoștințelor anterioare 10 minute	-întreb elevii ce își amintesc din lecția anterioară, mai exact, Iluminism și reformism: Transilvania sub Habsburgi. 1. Ce înseamnă Iluminism? 2. Ce înțelegeți prin reformism? 3. Unde era situat Imperiul Habsburgic? 4. Cum ajunge Transilvania sub stăpânire habsburgică? 5. Cum organizează austriecii viața politică din Transilvania ?	-elevii ridică mâna și spun pe rând ce au învățat din lecția anterioară, Iluminism și reformism Transilvania sub Habsburgi. 1. Iluminismul este un curent cultural care dorea emanciparea națiunii, gândire rațională din partea unui popor. 2. Reformismul înseamnă schimbare, noutate. 3. Imperiul Habsburgic era situat în centru Europei, începând cu secolul XVII își extinde teritoriul.	-frontal selectiv	-apreciez cu note sau puncte roșii răspunsurile pozitive ale elevilor

Etapele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii didactice	Evaluare
	6. Ce propunere au făcut habsburgii, românilor din Transilvania ? 7. Au respectat habsburgii promisiunea și propunerea făcută românilor? 8. Au avut totuși un merit habsburgii în Transilvania ? 9. Care au fost efectele reformelor introduse de austrieci?	4. După atacul eșuat al Vienei din 1683, turcii își pierd dominația în zonă, iar cei care vor pune mâna pe aceste teritorii sunt habsburgii. 5. Începand cu anul 1691 habsburgii organizeaza provincia conform Diplomei Leopoldine. 6. Pentru a atrage românii de partea lor, austriecii fac o propunere, mai exact trecerea românilor la catolicism și renunțarea la ortodoxie. Dacă românii acceptau primeau drepturi. Așa apare Biserica Greco-Catolică sau Unită din Transilvania. 7. Din păcate doar preoții care au trecut la noua religie s-au bucurat de unele drepturi, restul nu au primit nimic. 8. Un merit al habsburgilor a fost totuși introducerea unor reforme în Transilvania, legate de comerț, școală. 9. Efectele introduse de austrieci au dus la o ușoară modernizare a provinciei, dar un aspect negativ a fost de exemplu: începerea unei Răscoale cea a lui Horea, Cloșca și Crișan.		

Etapele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii didactice	Evaluare
Comunicarea titlului noi lecții și a obiectivelor 8 minute	- comunic și notez elevilor titlul lecției pe tablă, Inochentie Micu Klein, inițiatorul Școlilor Blăjene. Școala Ardeleană. Supplex Libellus Valachorum. Lupta de emancipare politică a românilor din Transilvania, și comunic ce trebuie elevii să cunoască și să facă la sfârșitul orei (obiective) - folosind metoda Știu/Vreau să știu/Am învățat, întreb elevii ce informații anterioare cunosc, știu, despre Inochentie Micu Klein, inițiatorul Școlilor Blăjene. Școala Ardeleană. Supplex Libellus Valachorum. Lupta de emancipare politică a românilor din Transilvania -îi întreb pe elevi ce vor să știe despre Inochetie Micu Klein, inițiatorul Școlilor Blăjene. Școala Ardeleană. Supplex Libellus Valachorum. Lupta de emancipare politică a românilor din Transilvania	-elevii notează titlul în caiet -elevii realizează în caiet, tabelul Știu/Vreau să știu/Am învățat -elevii îmi spun ce știu despre Inochetie Micu Klein, inițiatorul Școlilor Blăjene. Școala Ardeleană. Supplex Libellus Valachorum. Lupta de emancipare politică a românilor din Transilvania și completează prima rubrică în caiet -elevii îmi spun ce vor să cunoască, știe la finalul orei despre Inochentie Micu Klein, inițiatorul Școlilor Blăjene. Școala Ardeleană. Supplex Libellus Valachorum. Lupta de emancipare politică a românilor din Transilvania și completează în caiet a doua rubrică	-frontal	

Etapele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii didactice	Evaluare
Desfășurarea lecției 15 minute	- rog elevii să urmărească și să citească pe rând prezentarea Power Point - întreb care sunt cuvintele necunoscute și ce au înțeles după fiecare slide -schițăm împreună principalele ideii, eu notez pe tablă, elevii notează în caiet lecția	-elevii urmăresc și citesc pe rând prezentarea - elevii îmi spun ce nu au înțeles din lecție, după parcurgerea fiecărui slide, dar și ce au înțeles, idee principală -elevii notează în caiet schema lecției și ce e pe tablă	- conversativ-explicativă	
Fixarea cunoștințelor și evaluarea performanței din noua lecție 10 minute	- adresez întrebări din noua lecție și completez pe tablă răspunsurile elevilor, la rubrica Am învățat	-elevii răspund la întrebările adresate și îmi spun ce au învățat din lecție, completează în tabel ultima rubrică, Am învățat.	-individual cu verificare frontală și autocorectare	- verificarea corectitudinii răspunsurilor date de elevi și aprecierea elevilor cu puncte roșii, care însumate vor genera note
Feed -back-ul 5 minute	-îi intreb pe elevi dacă au înțeles lecția și dacă au întrebări -răspund la întrebările adresate	-elevii îmi spun ce au înțeles	-frontală	
Asigurarea transferului tema pentru acasă				

Metoda Modernă Stiu, Vreau să știu, Am învățat.

Știu	Vreau să știu	Am învățat
Ce înseamnă iluminismul. Iluminismul a însemnat o mișcare culturală care propunea emanciparea unei națiuni și o gândire rațională a omului.	De ce apare acest curent în Transivania?	Iluminismul apare în Transilvania, din dorința habsburgilor de a moderniza provincia, dar și pentru ai atrage pe cei mai numeroși locuitori de partea lor, mai exact românii, astfel le promit reforme și drepturi.

Știu	Vreau să știu	Am învățat
Ce este o reformă. O reformă este o schimbare	De ce era nevoie de reforme în Transilvania?	Transilvania avea nevoie de reforme pentru a deveni o provincie organizată și modernă în cadrul Imperiului Habsburgic.
Cum era organizată Trasilvania sub stăpânire Habsburgică. Conform Diplomei Leopoldine	De ce era Transilvania organizată conform Diplomei Leopoldine din 1691?	Deoarece în baza acestui document erau organizate toate provinciile din Imperiu.
Ce reforme au făcut habsburgii în Transilvania. În comerț, învățământ.	Au efectuat primul recensământ, au introdus învățământul în limba română? Ce efect au avut reformele?	Da, au efectuat primul recensământ și au introdus reforme. Toate aceste refome au avut un aspect pozitiv ducând la organizarea provinciei.
Biserica Greco-Catolică apare în anul 1701. Inițiativa a aparținut Curții de la Viena	Cine a fost Inochentie Micu Klein?	Primul episcop greco- catolic care începe mișcarea de emancipare națională a românilor din Transilvnia.
Datorită Bisericii Greco-Catolice, apar școli pentru români. Școlile erau și un instrument de catolicizare.	Cum apar Școlile Blajului?	Școlile Blajului apar la inițiativa lui Inochentie Micu Klein fiind primele școli cu predare în limba română.
Faptul că clerul greco-catolic a pus bazele unei mișcări, pentru îmbunătățirea situației românilor.	Ce a însemnat Școala Ardeleană?	Școala Ardeleană este o mișcare care apare în cadrul iluminismului, din Transilvania.
Clerul greco catolic a participat la acestă mișcare națională.	Cine au fost totuși membrii Școlii Ardelene?	Au fost, foști elevi ai Blajului care au plecat cu studii în străinătate, la Roma, Viena, de exemplu: Petru Maior, Samuil Micu, Gheorghe Șincai.
Membrii Școlii Ardelene au redactat un document.	Care este documentul emis de Școala Ardeleană?	Documentul emis de Școala Ardeleană a fost Supplex Libellus Valachorum.
Toate cererile românilor erau trecute în acest document.	Ce se întâmplă cu cererile românilor din Transilvania?	Cererile românilor au fost însă respinse.
Românii nu renunță la drepturile lor, în special clerul greco-catolic.	Ce înseamnă mișcare de emancipare națională?	Înseamnă obținerea unor drepturi pentru o națiune.

În concluzie folosind această metodă la prima rubrică, în etapa de reactualizare a informațiilor, elevii au cunoscut pe baza lecțiilor anterioare, ce înseamnă iluminismul, reformismul, ce rol a avut Diploma Leopoldină, cum a apărut Biserica Greco-Catolică și primele școli pentru românii din Transilvania, asta datorită intereselor Curții de la Viena. La a doua rubrică, în etapa de comunicare a noii lecții, elevii mi-au spus ce vor să cunoască după parcurgerea lecției astfel ei erau interesați să afle cine a fost Inochentie Micu Klein, cum apar

Școlile Blajului, ce a însemnat Școala Ardeleană, cine au fost membrii ei, care a fost documentul emis de reprezentanții Școlii Ardelene, ce s-a întâmplat cu aceste cereri și ce înseamnă mai exact mișcare de emancipare națională.

După parcurgerea lecției, în etapa de fixare a cunoștințelor elevii au completat ce au învățat, mai exact faptul că Inochentie Micu Klein a fost primul episcop greco-catolic care începe mișcarea de emancipare pentru români, tot datorită lui se înființează și școlile blăjene, de asemenea au aflat de mișcarea iluministă din Transilvania, mai exact Școala Ardeleană, condusă de Petru Maior, Gheorghe Șincai, Samuil Micu, care au cerut drepturi pentru națiunea română, în memoriul Supplex Libellus Valachorum, cereri care ulterior au fost respinse, dar au aflat și ce înseamnă mișcare de emancipare adică dorința unei națiuni de a avea drepturi, libertate.

În final consider că folosind această metodă modernă, mi-am atins obiectivele propuse la începutul lecției, iar lecția a fost una interesantă și atractivă, pentru elevii mei. De asemenea la fel de importantă ca metoda folosită în cadrul lecției este și dăruirea profesorului pentru această profesie, deoarece noi profesorii de istorie, nu trebuie să uităm faptele din trecut, să învățăm din greșelile făcute, dar și să le transmitem elevilor aceste aspecte, și să nu uităm niciodată citez „Istoria își bate joc de cei care nu o cunosc repetându-se”.

Bibliografie:

Aldea, Delia, Bleiziffer, Wiliam Alexandru, Ciortea, Marcela, Școlile greco-catolice ale Blajului 250 de ani de credință și cultură, Editura Buna Vestire, Blaj, 2004.

Albu, Corneli, Pe urmele lui Ion-Inocențiu Micu-Klein, Editura Sport - Turism, București, 1983.

Becheru, Dragoș, Sebastian, Stoica, Stan, Istorie Manual pentru clasa a VII-a, Editura CD Press, București, 2019.

Boldan, Emil, Școala Ardeleană, Editura Tineretului, București, 1959.

Mârza, Iacob, Școală și națiune, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987.

Pâclișanu, Zenovie, Istoria Bisercii Române Unite, Editura Galaxia Gutenberg, București, 2006.

Pompiu, Teodor, Sub semnul Luminilor. Samuil Micu, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj - Napoca, 2000.

Stanciu, Laura, Biografia unei atitudini: Petru Maior (1760-1821), Editura Risoprint, Cluj – Napoca, 2003.

GENERAȚIA ANTI-BULLYING, O GENERAȚIE A SCHIMBĂRII CU STRATEGII DE PREVENIRE A BULLYINGULUI

Nume autor: DEAK Ida Karolina
Funcția: profesor învățământ preșcolar
Specializarea: Pedagogia învățământului primar și preșcolar
Instituția de proveniență: Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu”, Grădinița cu Program Prelungit „Rândunica” din Târgu Mureș, județul Mureș

Introducere

Bullying-ul este un comportament agresiv care este intenționat și implică un dezechilibru de putere sau forță. Este un comportament repetat și poate fi fizic, verbal sau relațional. În timp ce băieții îi pot agresa pe alții folosind mai multe mijloace fizice, fetele adesea îi agresează pe alții prin excluziune socială. Bullying-ul a făcut parte din școală, și chiar de la locul de muncă, de ani de zile. Mai recent, totuși, tehnologia și rețelele sociale au creat un nou loc de agresiune care și-a extins acoperirea. Cyberbullyingul este hărțuirea care are loc online și prin intermediul telefoanelor mobile. Site-urile web precum YouTube, Instagram și chaturile le permit copiilor să trimită mesaje dureroase și continue altor copii 24 de ore pe zi. Unele site-uri, cum ar fi Instagram, permit ca mesajele să fie lăsate anonim.

Prevenirea și oprirea agresiunii implică angajamentul de a crea un mediu sigur în care copiii să poată prospera, social și academic, fără să se teamă.

Este de recomandat profesorilor, părinților și elevilor să ia acțiuni pentru a aborda bullying-ul – să devenim generația anti-bullying, o generație a schimbării!"

Întrebarea este cum să preventim ca profesori și administratori școli-instituții, educatori, părinți, copii!

Există pași pe care îi puteți lua pentru a încerca să preveniți agresiunea. Acestea pot diferi, în funcție de vârsta copiilor.

Trebuie de reținut că aceste comportamente pot începe devreme în viața unui copil. Cu cât copiii sunt învățați mai devreme despre hărțuire și efectele acesteia, cu atât mai bine.

Iată câteva dintre strategiile pe care le-am putea folosi pentru a preveni bullying-ul.

Fii informat și atent!

Profesorii și administratorii trebuie să fie conștienți de faptul că, deși intimidarea are loc în general în zone precum baie, locul de joacă, holurile aglomerate și autobuzele școlare, precum și prin telefoane mobile și computere (unde supravegherea este limitată sau absentă), aceasta trebuie luată în serios. Dacă un profesor observă bullying într-o sală de clasă, el/ea trebuie să intervină imediat pentru a o opri, a înregistra incidentul și a informa administratorii școlii corespunzători, astfel încât incidentul să poată fi investigat. Nu este recomandat să aveți o întâlnire comună cu studentul agresat și studentul care este hărțuit - este jenant și foarte intimidant pentru studentul care este hărțuit.

Implicați elevii și părinții!

Elevii și părinții trebuie să facă parte din soluție și să fie implicați în echipele de siguranță și în grupurile operative antibullying. Elevii pot informa adulții despre ceea ce se întâmplă cu adevărat și, de asemenea, îi pot învăța despre noile tehnologii pe care copiii le folosesc pentru a agresa. Părinții, profesorii și administratorii școlii pot ajuta elevii să se implice într-un comportament pozitiv și să le învețe abilități, astfel încât să știe cum să intervină atunci când apare bullying. Elevii mai mari pot servi ca mentori și pot informa studenții mai tineri despre practicile sigure pe internet.

Stabiliți așteptări pozitive cu privire la comportament pentru elevi și adulți!

Școlile și sălile de clasă trebuie să ofere elevilor un mediu de învățare sigur. Profesorii și antrenorii trebuie să le reamintească în mod explicit elevilor că hărțuirea nu este acceptată în școală și astfel de comportamente vor avea consecințe. Crearea unui document împotriva hărțuirii și ca elevul și părinții/tutorii să semneze și să-l returneze la biroul școlii îi ajută pe elevi să înțeleagă gravitatea agresiunii. De asemenea, pentru elevii cărora le este greu să se adapteze sau să-și găsească prieteni, profesorii și administratorii pot facilita relațiile de prietenie sau pot oferi elevului „locuri de muncă" pe care să le facă în timpul prânzului și al recreerii, astfel încât copiii să nu se simtă izolați sau în pericol de a deveni ținte pentru agresiune.

Bullying-ul afectează pe toată lumea. Dar, ***ca părinte***, ai puterea de a face ceva în privința asta. În calitate de părinți, trebuie să fim la curent cu acest subiect pentru a ne ajuta copiii să învețe să facă ceea ce trebuie și cum să-și facă față emoțiilor.

Observați-vă copilul pentru semne că ar putea fi agresat!

Copiii s-ar putea să nu vorbească întotdeauna despre a fi hărțuiți. Semnele includ: îmbrăcăminte ruptă, ezitare în a merge la școală, scăderea apetitului, coșmaruri, plâns sau depresie generală și anxietate. Dacă descoperi că copilul tău este hărțuit, nu-i spune „să lase" sau „suge". În schimb, purtați conversații deschise în care puteți afla ce se întâmplă cu adevărat la școală, astfel încât să puteți lua măsurile adecvate pentru a remedia situația. Cel mai important, spune-i copilului tău că îl vei ajuta și că ar trebui să încerce să nu riposteze

Învață-ți copilul cum să facă față agresiunii!

Până când se poate face ceva la nivel administrativ, lucrează cu copilul tău pentru a face față agresiunii fără a fi zdrobit sau învins. Practicați scenarii acasă în care copilul dumneavoastră învață cum să ignore un agresor și/sau să dezvolte strategii asertive pentru a face față agresiunii. Ajutați-vă copilul să identifice profesori și prieteni care îl pot ajuta dacă sunt îngrijorați că sunt agresați.

Stabiliți limite cu tehnologia!

Educați-vă copiii și pe dvs. despre hărțuirea cibernetică și învățați-vă copiii să nu răspundă sau să trimită e-mailuri amenințătoare. „Prietenește" copilul tău pe Facebook și pe alte platforme de socializare și configurează filtre adecvate pe computerul copilului tău. Faceți din computerul familiei singurul computer pentru copii și puneți-l într-un loc public din casă, unde este vizibil și poate fi monitorizat. Dacă decideți să oferiți copilului dumneavoastră un telefon mobil, gândiți-vă bine înainte de a-i permite să aibă o opțiune de cameră. Spune-le că le vei monitoriza mesajele text. În calitate de părinte, puteți insista ca telefoanele să fie depozitate într-o zonă publică, cum ar fi bucătăria, până la o anumită oră pe timp de noapte, pentru a elimina intimidarea pe timp de noapte și mesajele inadecvate. Părinții ar trebui să raporteze hărțuirea la școală,

Părinții ar trebui să raporteze toate mesajele de amenințare la poliție și ar trebui să documenteze orice mesaje text, e-mailuri sau postări de pe site-uri web.

Opriți agresiunea înainte de a începe!

Educați-vă copiii despre bullying. Este posibil ca copilul dumneavoastră să aibă dificultăți în citirea semnelor sociale și să nu știe că ceea ce face este dureros. Amintiți-i copilului că hărțuirea altora poate avea consecințe legale.

Fă-ți casa „liberă de bătăuși"!

Copiii învață comportamentul prin intermediul părinților lor. A fi expuși unui comportament agresiv sau unui mediu prea strict acasă îi face pe copii mai predispuși la agresiune la școală. Părinții/îngrijitorii ar trebui să modeleze exemple pozitive pentru copilul dumneavoastră în relațiile dumneavoastră cu alte persoane și cu ei.

Căutați probleme de stima de sine!

Copiii cu stima de sine scazuta intimideaza adesea pentru a se simti mai bine cu ei insisi. Chiar și copiii care par populari și iubiți pot avea tendințe răutăcioase. Comportamentul rău ar trebui să fie abordat de părinți și disciplinat.

Raportați bullyingul și cyberbullyingul!

Este important **ca elevii** să raporteze orice agresiune unui părinte sau unui adult în care au încredere. Adesea, copiii nu raportează hărțuirea cibernetică pentru că se tem că părinții le vor lua telefonul sau computerul. Părinții vor susține rapoartele copilului lor de agresiune și nu le vor lua telefoanele drept consecință. Este important ca copiii să-și amintească că hărțuirea este greșită și ar trebui să fie tratată de un adult.

Nu intimidați înapoi!

Poate fi dificil să nu intimidați, dar, după cum se spune, două greșeli nu fac un drept. Încercați să nu arătați furie sau lacrimi. Fie spune-i calm agresorului să oprească agresiunea, fie pur și simplu pleacă.

Evită să fii singur!

Ori de câte ori este posibil, evitați situațiile în care nu există alți elevi sau profesori. Încercați să mergeți la baie cu un prieten sau să luați prânzul în grup. Când mergi cu autobuzul, stai lângă partea din față. Dacă știți că un student căruia îi place să-i hărțuiască pe alții se află într-o zonă în care mergeți în mod normal la prânz sau la cursuri, încercați să utilizați rute alternative pe hol.

Amintiți-vă, raportați hărțuirea dumneavoastră sau a altor elevi profesorului, antrenorului, directorului și/sau părintelui.

Concluzie

Bullying-ul este traumatizant pentru copiii care sunt ținta. Elevii care suferă de bullying se pot simți copleșiți, deprimați sau anxioși. Dacă copilul sau elevul dumneavoastră are probleme la școală sau cu prietenii ca urmare a agresiunii, un profesionist în sănătate mintală, cum ar fi un psiholog, vă poate ajuta copilul să dezvolte rezistență și încredere. Acest lucru va permite copilului dumneavoastră să aibă mai mult succes atât din punct de vedere social, cât și din punct de vedere academic.

Cred că copiii ar trebui să fie învățați despre bullying pe tot parcursul școlii și în liceu. Ei trebuie să învețe ce înseamnă, cum să o rezolve și cum să facă față unui agresor.

Dacă acest lucru nu este predat, copiii care sunt ținta vor crede că este ceva în neregulă cu ei. De asemenea, copiii ar trebui să învețe cum să-și gestioneze impulsurile și să se controleze atunci când doresc să lovească, să rănească sau să-i intimideze pe alții. Dacă nu există un efort concentrat pentru a face față hărțuirii și bătăușilor în școală, nimic nu se va schimba. Este o provocare, dar cred cu tărie că se poate face.

EMOȚIILE FAC PARTE DIN VIAȚĂ

Proiect de o zi

Nume autor: Alina Aurora FARCAȘ
Funcția: profesor învățământ preșcolar
Specializarea: Pedagogia învățământului primar și preșcolar
Instituția de proveniență: Școala Gimnazială „Liviu Rebreanu”, Grădinița cu Program Prelungit „Licurici” din Târgu Mureș, județul Mureș

Tema anuală: „Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim”
Tema săptămânală: „ EMOȚIILE FAC PARTE DIN VIAȚĂ”
Domenii experiențiale vizate: Domeniul limbă și comunicare și Domeniul Om și societate

ACTIVITATE INTEGRATĂ – MODELUL POLARIZĂRII:
ADP + ADE (DLCşi DOS) + ALA 1 + ALA 2

Tipul activităţii: consolidare şi sistematizare de cunoştinţe, priceperi şi deprinderi
Forma de realizare: activitate integrată
Scopul activităţii:
Dezvoltarea capacității de exprimare a gândurilor și impresiilor utilizând structuri lingvistice specifice vârstei într-o manieră cursivă și expresivă în contexte variate.
Obiective operaționale:

- Să identifice cel puțin 4 personaje ale poveștii făcând apel la elementele prezentate pe parcursul lecturării poveștii (fetița, monstrul culorilor, al bucuriei, al tristeții, al calmului, al furiei, al fricii, al iubirii);
- Să formuleze enunțuri corecte din punct de vedere fonetic și lexical pe baza indicațiilor date bazate pe cunoștințele însușite;
- Să experimenteze în contexte variate patru emoții diferite utilizând uneltele disponibile în fiecare zonă de explorare;
- Să rezolve sarcinile din centrele de interes pornind atât de la cele învățate în timpul activității cât și de la activitățile desfășurate în parteneriat cu familia;
- Să revizuiască aspecte din propriul comportament cu ajutorul jocului afectiv

Tipologia activității: activitate integrată de o zi
Sistemul resurselor curriculare:
ADP: Calendarului naturii, semnele salutului de dimineață, panoul emoțiilor, plastilina, tăbliță
ADE: cărți, marionete, borcane, creioane colorate, decupaje monstruleți, plicuri colorate, poster yoga, izopren, boxă portabilă, rame foto, emoticoane, aparat foto, laptop, filmuleț educativ.
ALA:
Artă: albumele familiilor, creioane;
Bibliotecă: fișe exerciții grafice; creioane graffit
Știință: table magnetice, foi flipchart, lipici, decupaje monstruleți colorați;
Joc de masă: carton duplex, stickere colorate, zaruri.
Resurse:
Umane: preşcolarii din grupa greierașilor şi educatoarea
Spaţiale:sala de grupă
Temporale:o zi
Forma de organizare a activităţii: frontal, pe grupe, individual

Strategii, metode şi instrumente de evaluare:
evaluativ-stimulative: aprecierea, încurajarea verbală
frontală, realizată pe parcursul activității.
finală, prin analiza produselor activității și a deprinderilor formate
Inventar de activități:

ETAPA I:

- ACTIVITĂŢI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ

1. Rutina:
    a. Primirea copiilor, igiena - spălatul şi toaleta, micul-dejun
    b. *„Împreună noi lucrăm, munca o valorizăm!”*- deprinderea de a lucra în echipă;
2. Întâlnirea de dimineaţă: *„Ce credeți că se întâmplă?”*
3. Tranziţii:
    a. *„Emoția este prietena ta”* – cântec
    b. *”Vai, ce problemă*!” – cântec
    c. Versuri recitative

ETAPA a II-a

- ACTIVITĂŢI PE DOMENII EXPERIENŢIALE

DOMENIUL LIMBĂ ŞI COMUNICARE şi DOMENIUL ȘTIINȚĂ:
„Emoțiile fac parte din viață”
(lectura educatoarei, explorare)

- ACTIVITĂŢI LIBER ALESE (centre de interes partea 1)
    - *Artă: „Albumul familiei”*
    - *Bibliotecă: „Căsuța fericirii”*
    - *Știință: „Împreună vom reuși!”*
    - *Joc de masă: „Monstrul culorilor”*

ETAPA a III-a

- ACTIVITĂŢI LIBER ALESE (partea 2)
    - *„Kokoleoko”*- dans ritmic
    - *„Bomboane colorate”* - joc afectiv

Scenariu didactic

Activitatea debutează cu întâlnirea de dimineaţă. Copiii salută educatoarea după simbolul ales de ei, așază fotografia proprie pe panoul emoțiilor în funcție de starea din ziua respectivă. Își aleg apoi traseul preferat și pornesc spre covor.

După ce se așază în cerc vom face înviorarea de dimineață.

Se realizează Calendarul naturii printr-o discuție despre anotimpul în care suntem, starea vremii și cum se pot îmbrăca oamenii în acest anotimp.

Activitatea de grup se va realiza prin intermediul experimentului. Voi avea mai multe bucăți de plastilină, voi modela din fiecare ceva, apoi le voi amesteca. Copiii vor trebuie să îmi spună dacă voi reuși să modelez o anumită culoare de plastilină după ce aceasta este amestecată. Vom face astfel legătura cu noutatea zilei – monstrul culorilor căruia i s-au amestecat culorile/emoțiile.

Activitățile pe Domenii Experiențiale se desfășoară pe baza lecturii educatoarei a poveștii „Monstrul culorilor” de Anna LLenas și a observației. Preșcolarii vor urmări firul poveștii și modul în care monstrul culorilor reușește să își conștientizeze emoțiile. Copiii vor explora în patru zone, patru emoții diferite: veselie, tristețe, calm, furie.

Activitatea continuă la centrele de interes.

La centrul ARTĂ se vor completa albumele familiilor. Copiii vor trebui să găsească albumul familiei lor și pe ultima pagină să se deseneze pe el în starea emoțională a zilei respective.

La centrul BIBLIOTECĂ copiii cu ajutorul grafismelor vor trasa drumul din căsuța tristeții unde se află ei până la mămică în căsuța fericirii.

La centrul ȘTIINȚĂ vor avea de seriat drumul monstrului culorilor până la fetiță după un anumit model de la fotografia proprie până la cea a colegului lor.

La centrul JOC DE MASĂ copiii vor învârti zarul și vor lipi pe monstrul culorilor stickere respectând numărul și culoarea emoției acestora.

După realizarea sarcinilor de la fiecare centru de interes, copiii se vor juca jocul afectiv ”Bomboane colorate” și vor dansa ritmic ”Kokoleoko”.

Bibliografie:

Bocoş, M., Avram, I., Calatano, H., Someşan, E. (2009), Pedagogia învăţământului preşcolar. Instrumente didactice,Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca

Bocoș, M., Carlogea, L., Drăghici, C., (2011)Antologie de proiecte tematice pentru activități integrate, Editura Diana, București

Cerghit, I. (2006), Metode de învăţământ, Editura Polirom, Iaşi

Chiş, O., Tătaru, L., Glava, A. (2014), Piramida cunoaşterii - repere metodice în aplicarea curricumului preşcolar, Edirura Damant, Piteşti

Chiş, V., Bocoş, M. (2012), Abordarea integrată a conţinuturilor curriculare, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca

Curriculum pentru educaţia timpurie, (2019), Anexa la ordinul ministrului Educației Naționale nr.4694/02.08.2019

SĂNĂTATEA MENTALĂ - STIL DE VIAȚĂ SĂNĂTOS

Nume autor: Simona GRIF
Funcția: profesor
Specializarea: Limba și literatura română
Instituția de proveniență: Liceul Tehnologic „Traian Vuia" din Târgu Mureș, județul Mureș

Concepte cheie: sănătate mentală, normalitate, adaptare

Sănătatea mentală e o problemă care, cel puțin teoretic, ne preocupă pe toți. La nivel macrosocial, statul e cel care monitorizează, reglează, implementează măsuri concrete de menținere sau restabilire a stării de sănătate, ne pune la dispoziție resurse prin care cetățenii să fie sănătoși din punct de vedere mental. Teoretic, ar fi una dintre prioritățile naționale, îndrăznind chiar să afirmăm că acest concept – sănătatea mentală - vizează securitatea națională! Aceasta pentru că o țară fără oameni sănătoși, fizic și mental, e muribundă!

La nivel macrosocial, depindem de o serie de factori: cât de bine ne integrăm și ne adaptăm în propria familie, grupul de prieteni, ce fel de relații psihice dezvoltăm cu colegii de serviciu.

La nivel microsocial, sănătatea mentală constituie – sau nu – o constantă în viața noastră în funcție de nivelul educațional al fiecăruia, de nivelul de conștiința la care am ajuns, de sfera preocupărilor noastre, de punctul pe care l-am atins, independent, în planul dezvoltării personale. Uneori, o tragedie în plan personal – sau ceea ce percem noi ca fiind o tragedie – e cea care ne face să devenim conștienți de propria sănătate psihică, mentală, cum e și cazul meu. Faptul că, cel puțin până în prezent, nu am reușit să devin mamă, în ciuda tuturor eforturilor depuse în cuplu, a oricăror forme de ajutor profesionist la care am apelat - medici, terapii, proceduri, tratamente- peste care s-a suprapus pierderea mamei mele într-un timp relativ accelerat – stânca și sufletul vieții mele – m-a determinat să perseverez ....aș îndrăzni să afirm să caut răspunsul la întrebarea: *Care e scopul și rostul vieții mele?....*în a apela la noi metode a a-mi vindeca sufletul, de a descoperi în mine însămi resurse care să mă determine să merg pe drumul meu cu fruntea sus, conștientă de frumusețea lumii, fericită, împlinită, utilă, trăind în iubire și împlinire – și nu în suferință și vină! Pas cu pas, am descoperit că, încă de la începutul existenței mele, că sunt diferită de marea majoritate a celorlalți copii.

Preocuparea pentru ceea ce intră în sfera normalului m-a atras de la o vârstă relativ fragedă. *În dicționarul de psihologie („Vocabularul Psihologiei" – Henri Piéron) normalitatea este definită ca un ansamblu de caracteristici ale aceleiași persoane, caracteristici care se situează în interiorul marjelor de variație ale populației din care face parte. Conceptul de normalitate se asociază, deci, cu starea de echilibru în plan intern, intrapsihic şi în planul extern al individului.* Așadar, atât echilibrul meu interior cât și felul în care ceilalți mă percep, modalitatea în care aleg să interacționez cu alteritatea, felul în care eu mă raportez la alții poate constitui sau nu...drumul normalității.

De la normalitate la conceptul de sănătate mentală nu e decât un pas. *În conformitate cu Organizația Mondială a Sănătății (OMS) sănătatea mintală include "starea de bine subiectivă, sentimentul de autoeficacitate, autonomie, competență, dependența între generații, autoactualizarea potențialului intelectual și emoțional, printre altele." OMS prevede continuare că starea de bine a ființelor umane este cuprinsă în manifestarea abilităților lor, în capacitatea de a face față stresului în condiții normale de viață, de muncă productivă și contribuția în comunitatea lor.*

Aparțin unei generații care pe ascuns citea cărți despre cunoașterea de sine, psihologie, sociologie. Despre dezvoltare personală nici nu se pomenea! Însă, vremurile au deschis nu doar granițele, ci și oportunitățile, poate mințile și uneori, sufletele noastre. Omul are o capacitate

extraordinară de adaptare, dovadă însuși timpul pe care-l trăim în prezent. Dintr-o tăcere și o stare de „dolce far niente" am traversat, în scurt timp, noi granițe: geografice, sociale, economice, spirituale. Părinții noștri nu au mai recunoscut lumea în care ne învârtim, instrumentele cu care ne-au înarmat, valabile de-a lungul atâtor generații, dintr-o dată, nu mai sunt valabile...Oare? Bunul simț, politețea, corectitudinea, sinceritatea, bunătatea, ajutorul, dreptatea, acceptarea, iertarea, iubirea, prietenia – sunt conceptele morale și totodată resursele la care mama mea m-a îndemnat mereu să apelez în perioade de pace sau criză, de echilibru sau instabilitate. Profesorii mei au crezut în posibilitatea de a depăși orice obstacole urmând dictonul: „Ai carte, ai parte". Eu, astăzi, când la transmit același dicton elevilor mei - crezând în capacitatea de a-ți putea schimba, îmbunătăți, ușura existența prin acces la cultură și educație - mă cataloghează „visătoare".

Dacă *adaptarea este un proces de acceptare oferit din exterior individului de societate şi mediu*, consider că tânără generație e mult mai adaptată decât mine însămi la condițiile de viață existente în prezent. Dar oare adaptarea tinerilor e doar de fațadă sau....au loc furtuni în sufletele și mințile adolescenților de azi? Cu toții avem nevoie de puncte de reper în viața noastră, care să fie punți de trecere dinspre exterior spre interior și invers.

Și pentru că, asemenea lui Camil Petrescu „Nu pot vorbi onest decât la persoana I", transmit mai departe, generațiilor următoare, din greșelile și reușitele existenței mele, dar și al altora, prin intermediul lecturii, filmelor, documentarelor, memoriei, amintirilor...Dacă *sănătatea mintală oferă unei persoane capacitatea de a se bucura de viață, de a identifica un echilibru între activitățile, trăirile zilnice și eforturile de adaptare psihologică în contextul propriului sistem de valori*, atunci nu-mi rămâne nimic altceva de făcut decât să-mi sedimentez, construiesc, dezvolt, împart cu ceilalți propriul meu sistem de valori. Doar câteva gânduri frugale amintesc aici:

☼ să mă cunosc și să mă accept pe mine însămi, cu calitățile și defectele mele;
☼ să doresc să mă dezvolt, să întreprind pași concreți spre creșterea mea spirituală (cursuri, cărți, terapii alternative etc);
☼ să solicit ajutorul atunci când am nevoie (prietenilor, cunoștințelor, specialiștilor etc.);
☼ să am activitate fizică și intelectuală;
☼ să râd, să plâng dacă e nevoie, să dansez, să cânt, să ascult muzică, să meditez, să observ conștient lumea din jurul meu;
☼ să caut compania oamenilor cu sufletul frumos; să mă inspir de la ei;
☼ să ajut, să ofer timpul și cunoștințele mele, puterea mea fizică/psihică-mentală;
☼ să iert, să iubesc.

Ieșind în întimpinarea celuilalt, sprijinidu-l, acceptându-l, iubindu-l așa cum e – constituie pași concreți prin care ne cultivăm propria stare de bine mentală. Punctul tare din viața fiecăruia dintre noi este chiar drumul pe care-l parcurgem în întâmpinarea celuilalt! Consider că nu putem vorbi de sănătate mentală decât îngrijind, ocrotind starea de bine a celor de lângă noi. Nu ne salvăm, nu ne vindecăm decât salvându-l, vindecându-l pe celălalt! Atunci când *eu* devine *noi*.....sănătatea mentală e prezentă și ea!

Bibliografie:

Resurse web:

* **http://www.umfcv.ro/files/c/u/Curs%202%20PSY%20Med%20-20Sanatate%20Boala.pdf**
* **http://www.psihoterapiesipsihologie.ro/informatii/proiecte/sanatate-mintala**

„CHARACTER FIRST” – MODELĂM, INSPIRĂM, EXCELĂM

Nume autor: Andrei GUȚU
Funcția: profesor
Specializarea: Istorie
Instituția de proveniență: Școala Gimnazială „Omega” din Târgu Mureș, județul Mureș

Character First – un proiect foarte bun, pe care îl realizăm în fiecare an în cadrul instituției noastre. Acesta își propune să fie un element consolidat al societăţii româneşti, unic şi profund implicat în a educa oameni integri şi de o valoare autentică.

Activitățile din cadrul proiectului se pot desfășura zilnic, 5-7 minute, în fiecare dimineață, pe parcursul întregului an şcolar, și constă în prezentarea valorilor morale şi implicarea elevilor în activităţi motivaționale. Prezentările sunt în format PPT și pot conține clipuri video, imagini, citate, întrebări, răspunsuri etc. Activitatea este organizată de către cadrul didactic (educator, învățător, profesor) la clasa în care desfășoară prima oră, sub formă de dezbatere sau joc interactiv.

Sunt convins că, mai mult decât a transmite informații elevilor din școală, avem menirea de a-i ajuta în dezvoltarea unei personalități împlinite și a unui caracter demn și responsabil pentru a deveni oameni de valoare ai societății. Sinceritatea, punctualitatea, respectul şi politeţea sunt calităţi cheie pe care copilul le poate dobândi de mic şi care îl vor ajuta în drumul spre succes.

Valorile care pot fi promovate lunar, în anul școlar, sunt:

- SEPTEMBRIE – Ordine și Punctualitate;
- OCTOMBRIE – Toleranță și Autocontrol;
- NOIEMBRIE – Respect și Recunoștință;
- DECEMBRIE – Dărnicie și Cumpătare;
- IANUARIE – Răbdare și Perseverență;
- FEBRUARIE – Onestitate și Integritate;
- MARTIE – Curaj și Responsabilitate;
- APRILIE – Entuziasm și Creativitate;
- MAI – Valorile familiei mele;
- IUNIE – Cea mai importantă valoare pentru mine.

Pentru fiecare valoare promovată lunar, instituția școlară poate desemna o persoană capabilă pentru a culege informația și a elabora prezentarea, ulterior fiind transmisă cadrelor didactice. De exemplu, în instituția pe care o reprezint, sunt desemnate două persoane responsabile pentru proiect care pregătesc materialele necesare (prezentări PPT sau în format word) și le transmit zilnic cadrelor didactice. Este foarte important pentru cadrele didactice, cu cel puțin o zi înainte, să facă cunoștință cu informația pe care urmează să o prezinte elevilor. Ce ține de organizarea activității la clasă în vederea prezentării materialului Character First, din propria experiență, dezbaterea este o metodă eficientă care poate fi folosită în cadrul acțiunii, elevul având posibilitatea să-și exprime poziția atât personală cât și din partea grupului.

În societatea actuală, trebuie aplicată o altfel de educație, bazată pe dezvoltarea relațiilor de grup/echipă, comunicarea eficientă, evitarea conflictelor și căutarea consensului. Din punctul meu de vedere, acest proiect, dacă este bine aplicat la fiecare clasă, poate evita situațiile de violență între copii sau bullying, precum și poate îmbunătăți relația elev-profesor sau elev-părinte.

Contează implicarea fiecărui cadru didactic cu dăruire, interes și voință. Totodată, ca acest proiect să aibă efect, este foarte importantă și implicarea managementului școlar care

trebuie să se poziționeze pe linia întâi în susținerea celor care depun efort în schimbarea spre bine a viitoarei generații.

Mai jos, vă prezint un material (format PPT) pentru clasele gimnaziale, folosit în cadrul proiectului Character First. Durata prezentării: 5 minute. Metodă de lucru: Dezbatere de grup, întrebări-răspunsuri. Avantaje: Îmbunătățirea comunicării, exprimare liberă, conștientizarea valorilor personale pentru o dezvoltare armonioasă, dezvoltarea spiritului civic.

Recompensele responsabilității

Încredere

Când un om duce la bun sfârşit sarcina care i-a fost încredințată, va câştiga încrederea celorlalți. Reputația bună îi va deschide uşile spre responsabilități sporite.

Profit

Oamenii vor culege ceea ce seamănă; dacă sunt neglijenți în muncă, nu vor primi nimic în schimb. În orice caz, cei care fac ce se aşteaptă de la ei vor beneficia de un profit mai mare decât efortul pe care l-au depus.

Responsabilitatea în cămin înseamnă:

- Părinții să muncească cu sârguință pentru a întreține familia
- Să acceptați provocarea de a face gospodăria să funcționeze cât mai bine şi cât mai eficient
- Părintele să îl încurajeze şi să îl sfătuiască pe copil
- Copiii să-şi asculte şi să-şi cinstească părinții prin faptele, cuvintele şi atitudinile lor
- Să vă dezvoltați aptitudinile până la punctul lor maxim

Promit . . .

- să îmi țin promisiunile.
- să nu mă scuz.
- să îmi fac slujba dând tot ce am mai bun din mine.
- să îndrept lucrurile atunci când greşesc.
- să îmi cunosc îndatoririle şi să le îndeplinesc.

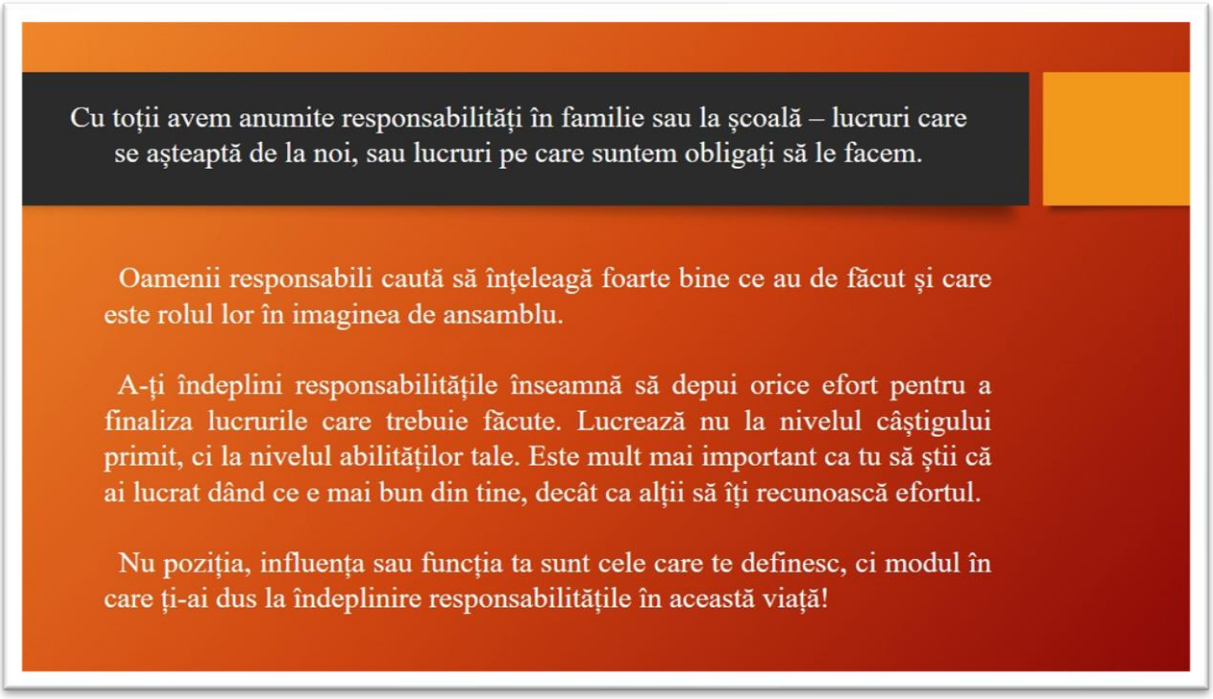

Pentru întrebări îmi puteți scrie la adresa de e-mail: **prof.andreigutu@gmail.com**

Bibliografie:

Cojocaru Victoria, *Competenţă - performanţă - calitate: concepte şi aplicaţii în educaţie*, Chişinău, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”, 2016;
Cucoş Constantin, *Educaţia: experienţă, reflecţii, soluţii*, Iaşi, Editura „Polirom”, 2013;
Guțu Andrei, *Competenţa cadrului didactic în predare*, articol științific publicat în revista Simpozionului „Profesionalizarea cadrelor didactice: tendințe și realități socio-psiho-pedagogice” Chișinău, 14 mai 2021, ISBN 978-9975-3336-2-7, p. 188;
https://characterfirst.ro/.

EDUCAȚIE PENTRU VALORI LA GRĂDINIȚĂ PRIN INTERMEDIUL POVEȘTILOR CONTEMPORANE MAGHIARE

TÁRSADALMI ÉRTÉKEK MEGISMERTETÉSE AZ ÓVODÁBAN KORTÁRS MESÉK SEGÍTSÉGÉVEL

Nume autor: IMRE Csilla-Éva
Funcția: profesor în învățământul preșcolar
Specializarea: Pedagogia învățământului primar și preșcolar
Instituția de proveniență: Grădinița cu Program Prelungit ,,Bambi'' din Sângeorgiu de Mureș, județul Mureș

Rezumat

Scrisoarea metodică din acest an școlar pune accent pe tema educației pentru valori. Enumeră valori ai societății, care au un rol important în viața fiecăruia dintre noi. Copiii trebuie să cunoască, să înțeleagă și să pună în practică aceste valori încă de la vârsta preșcolară. În literatură contemporană pentru copii găsim foarte multe povești potrivite pentru cunoașterea și aprofundarea valorilor. Datorită limbajului ușor și temelor apropiate de copii, poveștile contemporane maghiare pot fi utilizate cu succes în acest tip de educație. Această planificare conține idei de activități bazate pe prelucrarea unor povești contemporane maghiare.

Egy kisgyermek életében fontos mozzanat az óvodába lépés. Egy közösség tagjává válni mindig kihívást jelent, ugyanakkor nagyszerű lehetőség megismerni, elfogadni és megélni a közösség értékrendjét. A társadalmi értékek megismertetése fontos feladat az óvodai nevelésben, viszont kihívás elé állítja a pedagógust. Meg kell találni azt a játék- és élményszerű, gyermek közeli megvalósítási módot, mely a gyerekek életkorának, érdeklődésének megfelel. A kortárs magyar gyermekirodalomi alkotások nagyszerű kiindulási pontként szolgálhatnak, hiszen a gyermekről, a gyermek nyelvén szólnak, és olyan aktuális témákat, eseményeket dolgoznak fel, amelyek bármely kisgyerekkel megtörténhetnek. Az alábbiakban egy rövid tervezetet mutatok be, ötletként, a társadalmi értékekre való neveléshez, kortárs mesékre alapozva.

	A mese címe és a feldolgozás módjai	**Viselkedésmutatók**	**Műveletesített feladatok**
EMPÁTIA	Vadadi Adrienn: Hamm!- mimetizálás	B.2.5. Együttérző magatartást tanúsít a közvetlen környezetében élő személyek iránt B.4.1. A különböző zeneművek, irodalmi szövegek, műtárgyak és egyebek által kiváltott érzelmeit felismeri és kifejezi	- Fogalmazza meg az érzéseit különböző helyzetekben, az érzelem-térkép nevű játékban során. (Te hogy érzed magad, amikor…?) - Utánozza a társa által bemutatott érzelmet a tükörkép-játékban - Fogalmazza meg érzéseit, azonosulva a mesében szereplő Ákossal.
	K. László Szilvia: Marci és a galibák:	B.2.1. Felismeri és tiszteletben tartja az emberek közti hasonlóságokat és különbségeket.	- Mesélje el, találkozott-e már ,,szúrós'' gyerekkel.

	A mese címe és a feldolgozás módjai	Viselkedésmutatók	Műveletesített feladatok
ELFOGADÁS	Gesztenyés mese Beszélgetés és oktató játék	B.2.5. Együttérző magatartást tanúsít a közvetlen környezetében élő személyek iránt D.2.1. Képes gondolatai, szükségletei, érdeklődése, tettei, saját érzelmei egyértelmű kifejezésére	- Keresse a szavak ellentétét, a fekete-fehér játék keretében. (barátságtalan- kedves, irigy-jószívű, jó-rossz stb.) - Fogalmazzon meg olyan kedves mondatot, amivel jó kedvre deríthet mást, beboríthatja a ,,tüskéket''.
SEGÍTSÉG	Vita Piroska: Hógombóc Óvónő meséje, mondatalkotó játék: Mit mondanál, ha...? Szóvirág játék: Mondd másképp!	B.1.1. Bizalommal résztvesz az ismert felnőttekkel való interakciókban B.2.5. Együttérző magatartást tanúsít a közvetlen környezetében élő személyek iránt D.2.2. Tiszteletben tartja a beszéd szabályszerűségeit a különböző kommunikációs kontextusokban	- Fogalmazza meg, mit mondana, ha elveszne a kutyája, hogy kérne segítséget, illetve mit mondana, mikor előkerül a kiskutya. - Fogalmazza meg, milyen érzéseket, gondolatokat ébresztett benne a mese. - Keressen rokon értelmű szavakat a ,,sír" és a ,,nevet" szavakra, minél többszirmú szóvirágot alkotva.
SZÉPSÉG	Simon Réka Zsuzsanna: Jajdenagyorrú Tihamér Óvónő meséje, nyelvi játék	B.2.1. Felismeri és tiszteletben tartja az emberek közti hasonlóságokat és különbségeket. D.1.1. Segítséggel gyakorolja egy közlés aktív meghallgatását annak megértése és felfogása érdekében D.2.2. Tiszteletben tartja a beszéd szabályszerűségeit a különböző kommunikációs kontextusokban	- Fogalmazzák meg együtt, milyen az, aki szép belül? - Dolgozzon párban: Figyelje és fogalmazza meg, miben hasonlóak, és miben különböznek egymástól a párjával? - Érzelem-játék: milyen érzés, ha csúfol valaki? Milyen az arcod olyankor? És ha kedves veled valaki? Mutasd meg!
BÁTORSÁG	Zágoni Balázs: Szánkós mese Papírszínház, visszamesélés rajzok alapján, beszélgetés	D.2.2. Tiszteletben tartja a beszéd szabályszerűségeit a különböző kommunikációs kontextusokban D.3.4. Megismeri az írás egyes elemeit, különböző grafikai formákat használ mondanivalója tolmácsolására B.3.2. Énképe megnyilvánul- mint sajátos jellemzőkkel bíró egyedi személyé B.2.2. Elsajátítja és betartja a közösségi élet szabályait, megérti ezek jelentőségét a társas kapcsolatokban, a családi környezetben	- Papírszínház előadást szervezünk a mese alapján készített saját rajzokból. - Kiválasztja azt a meseszereplőt, aki szerinte valóban bátor volt. - Meséljen el egy saját történetet, amikor valamit nagyon szeretett volna megtenni, de a szülei nem engedték, és hogy milyen érzés volt ez. - Fogalmazza meg a mese tanulságát.

	A mese címe és a feldolgozás módjai	Viselkedésmutatók	Műveletesített feladatok
VENDÉGSZERETET	Berg Judit: Farsang Mesehallgatás hangoskönyvből, beszélgetés, drámajáték, kiscsoportos munka	B.2.5. Együttérző magatartást tanúsít a közvetlen környezetében élő személyek iránt B.4.2. Képes saját érzelmeinek szabályozására C.1.2. Tanulási tevékenységeket, interakciókat kezdeményez társaival vagy a felnőttekkel, közvetlen környezetéből D.2.1. Képes gondolatai, szükségletei, érdeklődése, tettei, saját érzelmei egyértelmű kifejezésére	- Kapcsolódjon be a beszélgetésbe: Milyen érzés először lenni egy idegen, új helyen? Mit tehetünk, hogy jól érezze magát egy gyerek, aki először jár nálunk? - Vegyen részt a szerepjátékban: Játsszuk el, hogy egyikünk egy új gyerek, aki először van nálunk. - Hívjuk vendégségbe a másik csoportot: Csapatokra osztva fogalmazzanak meghívót, alkalmazzák a megbeszélteket a vendégség során!
CSALÁD	Vita Piroska: Unalom-madár Mesehallgatás felvételről, drámajáték, anyanyelvi játék	D.2.1. Képes gondolatai, szükségletei, érdeklődése, tettei, saját érzelmei egyértelmű kifejezésére D.2.3. Szókincse folyamatosan gazdagodik	-A mese meghallgatása után, vegyen részt a nagymamás játékban: vegye fel a nagymama jelmezt, és meséljen, mintha már nagymama lenne. - Vegyen részt az unalom-madár űző játékban: mikor hozzárepül az unalom-madár, mondjon egy unalom űző tevékenységet.
JÓSZÁNDÉK	Zágoni Balázs: Szép mese Óvónő meséje, beszélgetés, dramatizálás	D.2.1. Képes gondolatai, szükségletei, érdeklődése, tettei, saját érzelmei egyértelmű kifejezésére B.4.1. A különböző zeneművek, irodalmi szövegek, műtárgyak és egyebek által kiváltott érzelmeit felismeri és kifejezi	-A mese meghallgatása után, mesélje el, történt-e vele hasonló eset, amikor jót akart, de rossz vége lett? - Vegyen részt a páros drámajátékban: Játssza el a jelenetet, amikor anya észrevette a firkát. Mit mond anya, és mit Barni?

Bibliográfia

Bettelheim, B. (1985): A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek, Budapest, Gondolat kiadó

Bújdosóné Papp Andrea (2010): Hol volt, hol nem volt… Művészi élmény és gyermeki képességfejlesztés: Mese a 21. század óvodájában In Bálint Péter (szerk.): Határ- helyzetben, Pedagógiai módszertani tanulmányok, Didakt Kft, Debrecen)

Dankó Ervinné (2004): Irodalmi nevelés az óvodában, Okker kiadó, Budapest

Szántó Bíborka (2020 a): Az óvodai és elemi tagozatos anyanyelvi nevelés tantárgy-pedagógiája, Kolozsvári Egyetemi Kiadó

Szőcs Imola, Nagy Erzsébet (2021): Tipegéstől szárnyalásig- Fejlődési állomások szintézise, Sepsiszentgyörgy

EUROPA PRIN CONCURS

Nume autor: KALI Emese Csilla şi ANTAL Ilka
Funcția: profesor
Specializarea: Geografie-Istorie
Instituția de proveniență: Școala Gimnazială "Teleki Domokos" din Gornești, județul Mureș

Competitivitatea în școală este foarte importantă, de aceea în sistemul școlar din România capătă un accent deosebit de mare.

Notarea la ore, dar și recompensarea la nivel școlar este un mod care îndeamnă elevul pentru a studia și mai mult. Concursurile școlare, în aceeași măsură, îndeamnă elevii să învețe, să cerceteze și mai mult pentru a obține rezultate bune, chiar locul I. Însă competitivitatea poate fi o sursă de stres când elevul își pune întrebarea dacă merită să participe la concursuri. Din acest motiv trebuie ca noi, profesorii, să îl facem pe elev să înțeleagă că pe lângă acumularea de noi cunoștințe, un concurs poate fi ceva distractiv, unde poate să-și dezvolte stima de sine, să întemeieze relații, să cunoască persoane noi, să-și testeze cunoștințele acumulate, să-și stimuleze spiritul de inițiativă, imaginația, să învețe să facă față eșecului. Concursul trebuie să fie o aventură, nu o corvoadă.

Participând la un concurs școlar organizat de Școala Gimnazială „Deák Farkas" din Miercurea Nirajului, elevii mei, într-adevăr, s-au simțit ca într-o excursie plină de aventuri. Deși la început stresul era prezent, totuși modul de organizare al concursului, precum și interacțiunea cu ceilalți elevi a făcut ca acest factor să dispară.

Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a competițiilor școlare clasifică concursurile în funcție de tematica abordată (concursuri pe discipline/meserii; concursuri multidisciplinare /interdisciplinare/transdisciplinare și concursuri de creativitate). În funcție de gradul de participare a elevilor avem concursuri locale, județene, regionale, interjudețene și naționale. În acest context, concursul „Europen" a fost unul bazat pe disciplina în sine, dar și pe creativitate, la nivel județean.

Tot în metodologie este specificat ca, în cazul în care numărul de unități de învățământ/elevi care pot participa este mic, inspectoratele școlare pot decide să nu se organizeze etapele pe școală și/sau locală ale unui concurs national, organizându-se direct etapa județeană/ a sectoarelor municipiului București. Acest concurs, fiind o premieră, nu s-a organizat etapa pe școală sau locală, ci am decis să aleg elevii dornici să vină, mai ales în acele școli unde există o singură clasă a VI-a.

Uniunea Europeană, o organizație politico-economică, este prezentă în viața noastră de zi cu zi, ne definește fiecare moment a vieții. Ca să înțeleagă și mai bine importanța UE, precum și al bătrânului nostru continent, Europa, a fost organizat pentru elevi un concurs județean denumit „EUROPEN". Cu ocazia Zilei Europei, 9 Mai, la Școala Gimnazială „Deák Farkas" din Miecurea Nirajului a fost organizat acest concurs, în premieră, de d-na prof. Antal Ilka.

La concurs au participat 15 echipe din diferite școli din județul Mureș. Echipele participante au avut două sarcini de rezolvat. Primul pas a fost rezolvarea unui test, în scris, despre Europa, dar și generalități despre Terra. Partea cea mai interesantă a concursului a constat în prezentarea unei țări europene prin orice metodă posibilă.

Sosind la locul concursului, am fost întâmpinați cu mult drag din partea echipei organizatoare a școlii. Muzica aleasă a fost potrivită ocaziei, precum Imnul Uniunii, Oda Bucuriei, Simfonia a IX-a a lui Ludwig van Beethoven, precum și alte melodii europene. Partea tehnică a asigurat-o echipa de elevi a școlii gazdă - elevi care au lucrat cu mult entuziasm, încurajând echipele participante. Sala festivă a școlii a fost decorată frumos pentru această ocazie.

Ulterior am cunoscut membrii juriului, pe d-na director Dániel Eszter Ilona, Daniel István și Fülöp József, iar echipele, formate din 4 membri, au interacționat conform așteptărilor. S-a dat start primului moment a concursului: rezolvarea testului. Echipele care au participat au reprezentat următoarele școli: Școala Gimnazială „Deák Farkas” din Miecurea Nirajului, Liceul Teoretic „Bolyai Farkas”, Șc. Gimn. „Liviu Rebreanu”, Tg.-Mureș, Șc. Gimn. „Kádár Márton” Pănet, Șc. Gimn. Sântioana de Mureș, Șc. Gimn. „Teleki Domokos” Gornești, Șc. Gimn. Vărgata, Șc. Gimn. Măgherani, Liceul Tehnologic „Sfântul Gheorghe” Sângeorgiu de Pădure. În acest timp profesorii pregătitori au avut o scurtă ședință privind desfășurarea concursului. Fiind în premieră și dorind să devină tradiție, am discutat despre modul de abordare în viitor. O idee excelentă a fost ca să fie prezentată o țară de către un profesor ca elevii să se familiarizeze cu modul de prezentare, să aibă un model în față după care se pot orienta. În timp ce au fost corectate testele, elevii au avut ocazia să participe la un chestionar Kahoot, respectiv să se joace pe o platformă gratuită de învățare bazată pe joc și tehnologie educațională. Această activitate i-a încântat foarte mult. Ultima etapă a concursului a fost premierea desfășurată în mod tradițional.

Participând la acest concurs, am putut observa că toate obiectivele (aspectele pozitive) ale unui concurs școlar au fost atinse. Într-adevăr a fost o aventură. Elevii s-au întors fericiți și încântați de cele trăite-văzute la concurs, exprimându-și dorința de a mai participa la astfel de competiții. Și din punctul meu de vedere concluzia finală este că aceste concursuri, competiții trebuie organizate, fiindcă sunt o pată de culoare în viața școlară.

ROLUL MOTIVAŢIEI ÎN DEZVOLTAREA COMPETENŢELOR DE COMUNICARE

LEARN ENGLISH IN A FUN WAY

Nume autor: Nicoleta-Maria MOISIN
Funcția: profesor
Specializarea: Limba engleză și franceză
Instituția de proveniență: Şcoala Gimnazială Hodac (Toaca), județul Mureș.

Rezumat: "Comunicarea stă la baza tuturor relațiilor interumane. Prin socializare se realizează schimbul de idei, sentimente, emoții. Relația profesor – elev este armonioasă atunci când există o comunicare eficientă bazată pe încredere. Avem tineri excepționali care au sentiment al nesiguranței, simt că sunt neajutorați. Avem tineri care au problem mari de comunicare. Aceste probleme vin din neiubire, lipsă de educație și dezorientare. Avem tineri care au atât de multă nevoie de compasiune și înțelegere."

În calitate de profesor, am lucrat cu elevi din diferite școli. De-a lungul timpului am întâlnit tineri neajutorați dar cu potențial ridicat și o deosebită plăcere de a învăța. Tineri chiar pasionați de studiul limbii engleze dar demotivați. Majoritatea fiind foarte tăcuți, uneori incapabili să exprime ceea ce simt în cuvinte. De cele mai multe ori acești tineri aleg să se retragă atunci când sunt implicați în dialoguri sau alte activități care solicită comunicarea orală.

Adesea întâlnesc tineri care aduc cu ei la școală gândul problemelor de acasă. Probleme care apar din neiubire, frică și lipsă de educație. Tineri care au un comportament ieșit din comun și un limbaj neadecvat. Mereu întrebarea mea a fost: Ce aș putea să fac pentru acești tineri? Evident, a fost nevoie de timp pentru a găsi răspunsul la această întrebare. Am experimentat multe situații, unele frumoase iar altele mai puțin plăcute. Am conștientizat faptul că nu pot să schimb multe lucruri sau să completez multe neajunsuri, care țin de factori externi precum sunt elevii crescuți doar de bunici, părinți cu posibilități financiare reduse, elevi lăsați singuri sau copii bogați dar lipsiți de educație. Indiferent de situație, am început prin a asculta fiecare poveste de viață. Am învățat în acele momente că tot ce ne stă în putință să facem, este să-i înțelegem pe acești elevi care de cele mai multe ori crează probleme în timpul orelor de curs.

Ascultând cu empatie fiecare elev, caut cele mai potrivite videoclipuri motivaționale și încerc să-mi motivez elevii astfel încât să-i determin să se implice în activități care solicită comunicarea în limba engleză. Rezultatele, au fost de cele mai multe ori peste măsura așteptărilor.

Am participat cu mulți dintre acești elevi la concursuri și la olimpiada de limba engleză. Am înțeles că acolo unde este înțelepciune, Dumnezeu răsplătește, îmbinând munca susținută a profesorului cu seriozitatea, perseverența, talentul, și pasiunea pentru limba engleză a elevului. De fiecare dată elevii mei au obținut un loc de cinste în rândul școlilor preponderent din orașele județului Mureș, căci am fost foarte puțini din commune sau sate.

Notele 9,60 și 9,30 la concursul județean "English Challenge", ce s-a ținut și anul acesta, atestă pregătirea acordată de către mine elevilor. Elevi de care m-am apropiat cu drag ținând cont de problemele pe care le au dar și de lipsa de încredere în rezultatele frumoase de care au fost capabili. Elevii mei au dovedit de fiecare dată cât sunt de minunați și îi felicit cu căldură și respect. Astfel de rezultate, fac din munca noastră de "apostolat", bucurie.

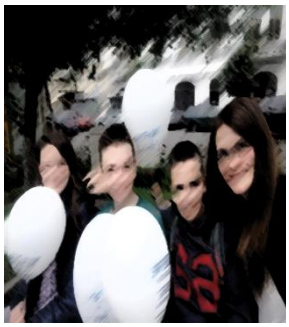

Un fenomen des întâlnit în rândul elevilor este cel de "bullying". În acest caz este necesar ca elevii să înțeleagă cum este sentimentul de a fi hărțuit sau respins din grupul de prieteni. Consider că și aspectul acesta stă la baza motivației. Dacă ne motivăm elevii și sunt învățați cum să acționeze corect în astfel de situații, ei își vor însuși un comportament tolerant, demn de urmat.

La una din orele de engleză am alocat timp pentru vizionarea unui videoclip motivațional. Elevii au fost puși în situația unor copii cu diverse probleme. În timp ce vizionau videoclipul aceștia mimau mișcările și expresia feței copiilor cu probleme. După vizionarea videoclipului, elevii și-au exprimat punctual de vedere. Nu toți au reușit să-și corecteze comportamentul indecent pe care îl aveau în relație cu unii colegi din clasă, dar majoritatea au devenit mai toleranți.

Dacă ne cunoaștem foarte bine elevii, dacă reușim să-i motivăm să prindă dragul de a învăța, elevii vor avea rezultate frumoase. Efortul nostru depus este valorificat prin formarea de caractere și oameni de care societatea noastră are atât de multă nevoie.

Voi prezenta câteva exemple practice de activități de învățare pe care le-am aplicat la clasă și au fost îndrăgite de elevi.

1. Bookmarks. Elevii au confecționat semne de carte și au scris mesaje sau citate motivaționale în limba engleză.
2. Unscrable. Pentru această activitate am folosit litere magnetice. Elevii au lucrat în echipe și au așezat literele în ordinea corectă astfel încât să scrie corect cuvinte în limba engleză.

3. Mini books. Sunt cărți mici realizate dintr-o foaie de hârtie pe care este scrisă o poveste sau diverse exerciții. De obicei descarc aceste cărți online dar de cele mai multe ori prefer să le realizez singură. Elevii sunt entuziasmați, le colecționează și le colorează astfel încât imaginile fac ca orele de engleză să fie mult mai captivante.

4. Fly swatter story. Pentru această activitate am așezat pe tablă imagini luate dintr-o poveste. Am format echipe și am așezat elevii în șir indian în fața tablei. Fiecare echipă a primit o paletă pe care au folosit-o în timp ce eu citeam povestea. Elevii ascultau cu atenție astfel încât atunci când rosteam un cuvânt corespunzător imaginilor de pe tablă, să-l lovească. Uneori folosesc această activitate pentru a-i ajuta pe elevi să rețină cuvintele noi mult mai ușor.

Prin astfel de activități elevii sunt motivați și nerăbdători să învețe limba engleză într-un mod distractiv. Elevii sunt entuziasmați, comunică și se dezvoltă frumos într-un mediu în care nu doar că se simt înțeleși, dar le inspiră și curaj. Curajul de a crede că sunt importanți și valoroși.

„O comunicare eficientă se poate realiza atunci când există iubire și respect.” (Samuel Smiles)

Bibliografie:

https://www.google.com/search?q=the+eyes+of+a+child&source=lmns&tbm=vid&bih=524&biw=1138&hl=ro&sa=X&ved=2ahUKEwiS-f6Hy77_AhWBrEwKHdHQA7kQ_AUoAnoECAEQAg#fpstate=ive&vld=cid:20077288,vid:WB9UvjnYO90
https://www.eslprintables.com/
https://rightwords.ro/citate/o-comunicare-eficienta-se-poate-realiza-atunci-cand--65272

https://www.google.com/search?q=cuerdas&oq=cuerdas&aqs=chrome.0.0i355i512j46i512j0i512l5j69i61.1799j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8&bshm=nce/1#fpstate=ive&vld=cid:3b972419,vid:4INwx_tmTKw
https://www.eslprintables.com/teaching_resources/crafts/mini_book/How_To_Make_Your_Mini_Book_123271/
https://www.eslprintables.com/teaching_resources/crafts/mini_book/Marcelino_of_Bread_and_Wine_S_254056/

AUREL PANTEA SAU PLEDOARIA CERTITUDINII NEGATIVE

Nume autor: Mariana-Adela REZAN
Funcţia: profesor doctor
Specializarea: Limba şi literatura română
Instituţia de proveniență: Şcoala Gimnazială Hodac (Toaca), județul Mureș.

Cu Aurel Pantea, lirica optzecistă este completată de ceea ce am numi stenograma „sensibilităţii negre". Poetica pantiană se axează pe frenezia forţării limitelor, pe un anume ritual dionysiac menit a găsi în profunzimile „negrului", lumina mântuitoare a recuceririi identităţii. Asemănătoare ca tematică şi sonoritate cu adagio-ul lui Anton Brukner, numit Apocaliptica, poemele negre ale lui Pantea exprimă suferinţa, zbuciumul, spaima în faţa revelării morţii, dar şi dorinţa acerbă de evadare, de eliberare prin Cuvânt. Viziunile, pe care se imprimă constant chipul morţii, declanşează atât stări sufleteşti hipertrofice, cât şi plăcerea sadică de a simţi fascinaţia negativului care conferă limbajului sălbăticie semantică. Imaginarul poetului ardelean este unul alimentat cu „frisonul gras al nimicului, barocul informului, teroarea ca seducţie a neantului, apele primordiale ale spaimei."[1]

Întâlnim în poezia lui Pantea acea privire halucinantă care instaurează teroarea; o privire aflată dincolo de lucruri, dincolo de el însuşi, care „vede" indeterminantul şi informul. Sentimentul terorii este, în esenţă, strict legat de acel „am văzut tot", de un exces al privirii, de experienţa totalităţii, dar, în acelaşi timp, de imposibilitatea şi de dispariţia ei. „În centrul terorii, afirma Pierre Taminiaux, privirea este concomitent totul sau nimic."[2] Plonjarea în abisal este programarea întâlnirii şi unirii cu Moartea în toate ipostazele ei: „celule detracate", „nervi întunecaţi", „cimitire", „umbre" etc.

Actul de a numi al poetului este premisa călătoriei spre moarte, spre capătul fiinţei şi limbajului şi a accesului în inima existenţei, în profunzimile ei. A numi, susţinea acelaşi Taminiaux referindu-se la poezia lui Rilke, este fără îndoială semnul terorii limbajului poetic. Pentru că a numi înseamnă a te uni cu existenţa, a face să se nască experienţa absolută a lucrurilor. A numi este osmoza cu fiinţa brută fără formă, dincolo de figura sa."[3]

Imaginile produse de cavalcada de senzaţii spasmatice devin palimpsestul durerii, singurătăţii, neliniştilor interioare şi ale disperării instituite de dictatura lui Nu & company, a nimicului, a neantului: E simplu să spui: nu interdicţiilor,/ în timp ce un Nu/ secretă fiecare chip; se dezvoltă nescontat tema singurătăţii,/ ce mai e cât de cât sesizabil provine dintr-o delăsare/ a consecventului nu; o bună manieră a nimicului/ constă în a ne atrage atenţia/ când se naşte.. (Negru pe negru). Insistenţa lui Pantea de a reveni în viziunile sale, cu riscul dezmărginirii se datorează dorinţei de a-şi exorciza spaima indusă de prezenţa morţii şi spaima de non-închegare a limbajului. Or, limbajul originar nu se poate descătuşa decât coborând într-un dincoace şi într-un dincolo de orice formă şi îndreptându-se, conform lui Maurice Blanchot, „spre inform şi spre această profunzime unde vorbeşte cu vocea exterioară a cuvântului:"[4] Experienţele-limită ale palpării morţii sunt traumatizante, dar conferă libertatea de a expulza orice noţiune spaţială şi temporală, orice barieră dintre fiinţă şi lucru şi permite regenerarea ţesuturilor limbajului, acordând şansa unică a re-numirii: Necroze şi ţesuturi vii, a vorbi despre ele,/ a face punte spre ţara în care limbajele s-au interiorizat/ într-atât, încât fertile au devenit doar genele morţii. (Negru pe negru) Sunt experienţe pur lăuntrice, prin punerea temporară între

[1] Al. Cistelecan în prefaţa (*Ultimul taliban*) volumului *Negru pe negru*, *ed. cit.*, p.10
[2] Pierre Taminiaux, *Poétique de la négation*, (trad. n.), L'Harmattan, Paris, 1997, p.102
[3] Pierre Taminiaux, *op. cit.*, p.105
[4] Maurice Blanchot, *Le livre à venir*, trad. n.,Gallimard, Paris, 1959, p. 151

paranteze a existenţei[5] şi, implicit, prin disocierea cuvântului de gândire. Singura, experienţa interiorităţii este vizitată de semnificaţie, ea atinge logica şi ordinea absolutului. La Aurel Pantea, dominaţia nimicului îi oferă libertatea golului, a vidului; este adevărat că asistăm la o libertate atroce, expresie a cruzimii, dar în aceeaşi măsură asigură confruntarea fiinţei, la modul simultan, cu nuditatea concretului şi abstractului şi promisiunea revelaţiei.

Salturile febrile în adâncimile cutremurătoare, în subteranul infernal, în care senzaţiile, paradoxal, seduc prin atingerea cotelor paroxistice ale răului, grotescului (iad plăcut ne este senzaţia – Părăseşte subiectul, vol. Casa cu retori) se concretizează în imagini ale unor locuri mai mult decât periculoase, având o sintaxă suprarealistă, străbătută de suflul expresionist: ce să fac cu aceste valuri mărunte ce vin/ din azi şi ieri cu zgomote/ de rozătoare flămânde. Faţa de ghips, braţele destinse./ Îmi ascult galeriile. Urbe de spectre/ plictisite. (La persoana a treia).

Imaginile poeziei lui Pantea nu pot fi suspectate de apelul la dicteul automat; asumarea ontologică este nu doar vizibilă, ci transpare prin toţi porii poemelor sale. Epifaniile morţii se înscriu în sentimentul zădărniciei, al tragicului existenţial. Suprarealismul imaginilor poetului ardelean îşi are originea în avântul dionysiac, în traiectoriile orgiastice, imprevizibile ale unei priviri dezlănţuite, ale „ochiului bestiei", în răsturnarea ordinii şi a logicii prin intermediul poeticii negaţiei. În poemele lui, Moartea este omniprezentă în toate celulele universului. Prezența ei este divulgată de substitute şi nu de capacitatea de a o vizualiza: negrul, cangrena, mlaștina, mâlul, întunericul etc. Există ca manifestare, însă materializarea ei este una mediată: Nimic decât tremurul/ unui țesut rupt, o privire cinică,/ câteva obrazuri, chiar astfel poate să înceapă/ un anotimp. Cineva lucrează în subsoluri. De la un anume nivel/ ţi se urlă în faţă un nu, toate lucrurile/ îmbă-trânesc, pe chipuri se depune/ un fel de sare, toți cunoscuții sunt atacați,/ legăturile putre-zesc/ şi eu cad (Negru pe negru)

Poetul ardelean forțează limitele, se înconjoară de fantasme, himere, însă nu are nici pe departe gustul pentru predominanța arbitrariului. Firul subteran, cel al obsesiei şi demersului de a-şi recupera identitatea, disciplinează viziunile, aşezându-le în matca dramei ontologice şi a creației.

[5] În *L' Expérience intérieure* (trad. n., Gallimard, Paris, 1943, p.76 -77), Georges Bataille se referea tocmai la această evitarea a existenţei pentru a putea trăi cu intensitate experienţa interioară şi a profita de beneficiile ei în actul creaţiei: *C'est la remise de l'existence à plus tard.*

ROLUL PROFESORULUI DIRIGINTE

Nume autor: SOMODI Matild
Funcția: profesor
Specializarea: Biologie
Instituția de proveniență: Școala Gimnazială ,,Szentiváni Mihály" din Găleşti , județul Mureș.

„Minuni sunt multe, dar nimic nu este mai minunat decât omul. Educația este cel mai frumos dar pe care acesta îl poate primi." (Sofocle)
„Omul nu e o insulă de sine stătătoare. Fiecare e o fărâmă din continentul uman."
(J. Donne)

Consider că este o mare onoare să fii numit diriginte la o clasă de elevi. Ai menirea să fii al treilea părinte pentru copiii care ți-au fost încredințați, și să lucrezi cu individualități psihice umane, aflate în plin proces de formare.

În cadrul acestei discipline profesorul diriginte propune activități de stimulare a dezvoltării în domeniul social, școlar, afectiv. Vizează formarea competențelor, care permit elevului să-și identifice și să-și accepte propria personalitate, să-și asume responsabilitatea pentru propriul comportament.

Viziunea disciplinei: se urmărește crearea unui climat de calitate, incluziv, stimulativ pentru dezvoltarea individuală a elevului. Actul didactic trebuie să fie centrat pe elev, pe formarea și dezvoltarea competențelor personale.

Complexitatea subiectelor abordate în cadrul orelor de Dezvoltare personală crește începând cu clasa a V-a, până la clasa a VIII-a. La orele de dirigenție se promovează crearea unui climat care să favorizeze starea de bine a elevului, un climat de toleranță, acceptare, bazat pe respect și responsabilitate.

Misiunea disciplinei: este de a integra resursele educaționale, pentru a forma un tânăr pregătit pentru o lume în continuă schimbare, cu capacitate de adaptare, definit prin încredere în forțele proprii.

Metode, tehnici eficiente în abordarea disciplinei sunt: jocul de rol, dramatizarea, problematizarea, brainstormingul, conversația euristică, dezbaterea, exercițiul creator, portofoliul, discuțiile de grup.

Profesorii și diriginții au menirea de a-i conduce pe tineri pe drumul autocunoașterii, de a dezvolta un adult cu o gândire critică, creativă, responsabilă.

Munca dirigintelui nu se termină la orele de Dezvoltare personală, activitățile extrașcolare oferă alte și alte ocazii de observare a elevilor și de dezvoltare a competențelor. Astfel, diferitele excursii, vizite, spectacole îi ajută pe elevi în devenirea lor. Pentru o reușită a muncii profesorilor, un element esențial este colaborarea cu părinții și sprijinul lor, numai prin reguli clare, aplicate atât la școală, cât și acasă poate elevul să învețe regulile de funcționare a unei societăți normale.

În mediul online numeroase platforme și aplicații ușurează munca diriginților: learningapps.org, wordwall.net, kahoot fiind numai câteva dintre ele.

Nu trebuie să uităm nici de activitățile de voluntariat, care pot avea un rol esențial în dezvoltarea spiritului civic și al responsabilizării sociale.

„Educația este ceea ce rămâne după ce ai uitat tot ceea ce ai învățat în școală".
(Albert Einstein)
„Educăm ţintind spre adevăr, spre bine, spre frumos..." (V. de Landsheere)

FITNESS-UL ÎN ȘCOLI

Nume autor: Flaviu TALAN
Funcția: profesor
Specializarea: Educație Fizică și Sport
Instituția de proveniență: Colegiul Național „UNIREA" din Târgu Mureș, județul Mureș

Așa cum remarca Székely László, „sportul se impune nu numai ca factor esențial al menținerii sănătății fizice, ci și a celei morale, se impune ca factor de educare a conștiinței, de formare a caracterului și îmbogățire a personalității umane."[6] Am putea spune că suntem contemporani deceniului în care oamenii au început să pună preț pe aspectul lor fizic și pe gradul de sănătate, însă această preocupare apare la vârsta de 25 de ani și se desfășoară în cea mai mare măsură într-un mod dezorganizat. Dorința de a practica Fitness-ul apare datorită situației în care sunt puși oamenii în ziua de astăzi, mai exact în aceea de a se confrunta cu pandemia globală de sedentarism și cu dependența de zahăr. Sedentarismul reprezintă urmarea digitalizării fiecarui domeniu, munca desfășurându-se în cea mai mare parte pe un scaun în fața unui ecran. Personal, am atribuit Fitness-ului scopul de a dezvolta ansamblul posibilităților fizice și funcționale de care este capabil individul. În acest context, aspectul fizic poate fi un indicator pozitiv.

În urma unei analize personale efectuate pe parcursul ultimilor cinci ani de zile în sălile de fitness și în parcurile sportive, am constatat desfășurarea eronată a diverselor programe de antrenament în rândul clienților cu vârsta cuprinsă între 15 și 45 de ani. O cauză a apariției acestor erori o constituie și numărul redus de ore alocat Educației Fizice și Sportului ca disciplină obligatorie cuprinsă în aria curriculară, alături de absența Fitnessului ca ramură sportivă independentă din cadrul programei școlare.

În rândul persoanelor cu care am interacționat în interiorul sălii, am constatat următoarele aspecte negative:

- incapacitatea practicării sistematice și independente a fitness-ului, cauzate de achiziționarea deficitară a competențelor specifice din programa școlară;
- incapacitatea alcătuirii individuale a unui plan de antrenament cu obiective generale si specifice pe termen scurt, mediu și lung;
- slaba pregătire fizică și predominanța greșelilor de execuție în desfășurarea majorității exercițiilor;
- dificultăți în interacțiunea și colaborarea cu alți colegi care execută simultan programul de antrenament;
- incapacitatea de a conversa cu alte persoane în vederea executării exercițiilor la același aparat[7];
- practicarea haotică a exercițiilor fizice, fără respectarea principiilor de bază, fără încălzirea aparatului locomotor și ignorarea parametrilor efortului.

Aspectele menționate mai sus își pun amprenta în mod negativ mai ales asupra sănătății indivizilor în cauză. Sănătatea poate fi pusă în pericol când individul practică de unul singur, fără a deține informații de bază care să îi asigure executarea corectă a unui plan de antrenament bine structurat și utilizarea adecvată a aparatelor de fitness. De asemenea, în rândul tinerilor se remarcă intenția de a considera modele sportivii care practica culturismul[8]

[6] László Székely, *Culturism. Oameni, concursuri, exerciții*, Editura Sport-Turism, Sibiu, 1981, p. 10.

[7] O bună colaborare între doi sau mai mulți practicanți determină optimizarea timpului și eficientizarea antrenamentului.

[8] Același László Székely oferă o posibilă definiție a culturismului: „Culturismul este activitatea sportivă ce urmărește modelarea și fortificarea întregului system muscular", iar scopul acestuia este ca prin utilizarea unui

introducând în antrenamentele lor greutăți mult prea mari, ceea ce cauzează în timp probleme articulare.

Pe de altă parte, există îngrijorare și chiar dezacord din partea părinților tinerilor care doresc să pășească în sălile de forță. Dacă Fitness-ul ar fi predat și, implicit, studiat și practicat în școli, elevii ar învăța deprinderile acestei ramuri și ar pune în aplicare cele învățate. Înainte de a aplica orice, este nevoie de o bază teoretică, urmată de o serie de demonstrații adecvate.

De asemenea, atunci când cunoștințele sunt limitate, dorința de a practica Fitness-ul cu un obiectiv setat pe rezultate imediate duce la investiții absurde în echipamente sportive, acolo unde nu este cazul, abonamente la diferite săli pe care le frecventează de prea puține ori, suplimente alimentare care se doresc a face minuni.[9] Unul dintre principiile Educației Fizice ne spune că rezultale apar în timp, nu de azi pe mâine.

Trebuie să remarcăm câteva plusuri ale practicării Fitness-ului:

- Reduce riscul de boli cardiovasculare;
- Crește flexibilitatea, iar riscul de accidentare este redus;
- Este eficient în lupta cu depresia și tulburările emoționale;
- Promovează dezvoltarea mușchilor, care protejează sistemul osos;
- Combate și previne supraponderalitatea;
- Îmbunătățește stima de sine (favorizează și producerea de hormoni ai fericirii);
- Ajută în lupta impotriva stresului și a stărilor nervoase asociate acestuia;
- Previne și combate deficiențele de postură;
- Îmbunătățește funcțiile cardiovasculare si pulmonare.

Astfel, o ramură precum Fitness-ul, inclusă ca activitate obligatorie în programa de Educație Fizică de liceu, ar putea anula nenumărate probleme expuse pe parcursul articolului.

Câteva beneficii cheie ale acestei includeri:

a) pe termen scurt (5 ani)
- toți elevii de liceu vor putea practica independent și sistematic exerciții fizice sub forma programelor de fitness, atât în spații amenajate, cât și în spații improvizate;
- părinții și societatea în ansamblu vor agrea această ramură și vor înțelege necesitatea aceasteia.

b) pe termen mediu (5-10 ani)
- practicarea obișnuită în scop de relaxare va crește, iar obezitatea, sedentarismul, problemele de sănătate și postură vor dispărea;
- viața socială și buna dispoziție a indivizilor se va situa pe o cale ascendentă.

c) pe termen lung (10-20 de ani)
- toți tinerii și adulții vor avea capacitatea de practicare independentă și sistematică a exercițiilor fizice sub forma unor programe de fitness, o creștere cu 50% în următorii 20 de ani.
- combaterea și prevenirea multor afecțiuni și deblocarea sistemului sanitar din România[10].

Beneficiile menționate ar putea lua naștere prin introducerea a cel puțin unei ore de Fitness pe săptămână în cadrul programei de liceu, aspect care presupune și dotarea sălilor din unitățile școlare cu accesorii specifice.Implementarea acestui program nu este posibilă fără sprijinul instituțiilor avizate, în urma unor studii standardizate și specifice, cu date concrete culese din zonele urbanizate ale țării în primă fază. Câteva idei premergătoare implementării ar

număr mare de greutăți „să dezvolte un copr sănătos, riguros, puternic, frumos, cu o musculatură armonioasă și proporționată, vizibil conturată și bine reliefată. ” (László Székely, *Op. cit.*, p. 10*)*

[9] Aici este vorba și despre *Educația pentru sănătate*, un alt subiect care ar trebui abordat într-o discuție ulterioară.

[10] Practicarea Fitness-ului implică scăderea numărului de oameni bolnavi, iar acest aspect conduce la evitarea aglomerării spitalelor.

putea fi: schimbul de experiență cu țări care deja au implementat acest proiect precum: Belgia, Anglia, Danemarca, Franța, Ungaria, precum și parteneriate cu anumite săli de fitness în care, ocazional, să se desfășoare ore de Educație Fizică, vizite la diferite săli în săptămâna Școala Altfel și, de ce nu, implementarea programelor de fitness cu minimum de accesorii avute la dispoziție în timpul orelor de Educație Fizică sau în orele opționale la decizia școlii. Toate aceste idei menționate ne pot indica utilitatea lor prin impactul generat asupra elevilor (gradul de frecventare a orelor din școală, respectiv a activităților oferite drept exemplu), dar și asupra părinților prin susținerea acestora.

Bibliografie:

Comisia Europeană/EACEA/Eurydice, Educaţia fizică şi sportul în şcolile din Europa, Raport Eurydice, Oficiul pentru publicaţii al Uniunii Europene, Luxemburg, 2013.
Păduraru, Ovidiu, FIT GENERATION: Primul manual de fitness din România, Editura Letras, 2021.
Székely, László, Culturism. Oameni, concursuri, exerciții, Editura Sport-Turism, Sibiu, 1981.
Newman, Tim, What does being physically fit mean?, mai 2023. Disponibil pe The benefits of exercise for your physical and mental health (medicalnewstoday.com), consultat în data de 9 iunie 2023.

PROIECT DE LECȚIE

-SĂ ÎNVĂȚĂM DE LA MICILE VIEȚUITOARE-

Nume autor: Ioana TIMOCE
Funcția: profesor învățământ primar
Specializarea: Pedagogia învățământului primar și preșcolar
Instituția de proveniență: Școala Gimnazială Petelea, județul Mureș

Date de identificare
Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială Petelea
Clasa: Pregătitoare B
Aria curriculară: Consiliere și orientare
Disciplina: Dezvoltare personală
Unitatea tematică: Să învățăm de la micile viețuitoare
Subiectul: Povestea unui fagure de miere, de Leon Magdan
Forma de realizare: integrată
Discipline integrate: Comunicare în limba română, Arte vizuale și abilități practice, Muzică și mișcare
Tipul lecției: transmitere și asimilare de noi cunoștințe
Durata: 45 minute
Competențe specifice vizate:
1.1. Identificarea unor trăsături personale elementare;
2.1. Recunoașterea emoțiilor de bază în situații simple, familiare;
2.3. Explorarea caracteristicilor ființelor și obiectelor preferate și a interacțiunii simple cu acestea, raportate la experiențele de viață trăite.
Obiective generale:
Stimularea comportamentelor moral-civice pozitive.
Dezvoltarea abilităților emoționale ale elevilor pentru formarea și menținerea relațiilor cu ceilalți.
Obiective operaționale:
Pe parcursul și până la finalul lecției, elevii vor fi capabili:
O1- să observe fagurele de miere din cutiuță și imaginile de pe panou;
O2- să audieze ,,Povestea unui fagure de miere” de Leon Magdan urmărind imaginile ce susțin textul;
O3- să enumere personajele din poveste
O4- să enumere trăsături morale ale personajelor (păianjen - înțelept, drept, albine – harnice, unite, prietenoase, bondari – leneși, mincinoși etc.);
O5- să explice prin cuvinte proprii semnificațiile termenilor ,,minciună” și ,,adevăr” etc;
O6 - să interpreteze colectiv cântecelul ,,Prieteni, prieteni”;
O7 - să identifice cel puțin trei calități ale unei persoane cinstite.
Strategii didactice utilizate:
Metode și procedee: conversația, explicația, povestirea, exercițiul, observația.
Mijloace didactice: cutiuță cu fagure de miere, povestea în imagini, jetoane cu insecte, jetoane cu trăsături morale, fișă de lucru, instrumente de scris, păhărele cu miere și linguriță de plastic, coș cu floricele și curiozități
Forme de organizare: frontală, pe grupe, individuală
Forme de evaluare: formativă-continuă
Metode de evaluare: chestionare orală, observare curentă, fișă de lucru, aprecieri verbale

Bibliografie:

*** Programa școlară pentru clasa pregătitoare aprobată de MEN, nr.3418/19.03.2013;
*** Documentele profesorului pentru clasa pregătitoare, Bucureşti: Editura Sigma, 2012;
GRIGORESCU, C., COMAN, C., 2012, ABC-ul bunelor maniere. Educaţie pentru societate, Bucureşti: Editura ART;
MAGDAN, L., 1998, Cele mai frumoase pilde şi povestiri creştin-ortodoxe, Bucureşti, Editura Aramis;
PÂRÂIALĂ,V., PÂRÂIALĂ, D., (coord.), 2004, Activităţi în completarea programului din ciclul primar, Bucureşti: Editura Euristica.

Demersul didactic

Etapele lecției	Ob. Op.	Durata	Conținutul științific	Strategii didactice			Sistem de evaluare
				Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	
Moment organizatoric		1 min.	Se asigură condițiile optime, necesare bunei desfășurări a lecției. Se pregătesc materialele didactice.				
Captarea atenției	O1	4 min.	Se va realiza prin intermediul unei cutiuțe în care se află o bucată de fagure plin cu miere. Rog copiii să observe cu atenție acest fagure. De unde credeți că provine el? .....de la albine. Că tot ne aflăm în Unitatea tematică ,,Să învățăm de la micile viețiutoare" vreau să observați și imaginile de pe panou și să enumerați câteva mici viețuitoare pe care le vedeți. .....albine, păianjen, fluture, libelulă etc.	conversația expunerea explicația	cutiuță cu fagure de miere panou cu imagini albinuța Maya	frontală individuală	formativă-continuă -chestionare orală -aprecieri verbale -observare curentă
Anunțarea temei și enunțarea obiectivelor		1 min.	În ceea ce privește ora de Dezvoltare personală, astăzi vă voi citi ,,Povestea unui fagure de miere" de Leon Magdan, vom discuta despre adevăr, minciună, hărnicie, lene și despre cum trebuie să ne comportăm pentru a fi persoane cinstite.	conversația explicația		frontală	
Desfășurarea lecției	O2 O3	25 min.	Le voi citi elevilor ,,Povestea unui fagure de miere" de Leon Magdan (Anexa 1). Voi purta discuții cu elevii referitoare la evenimentele petrecute în poveste. Astfel vom explica ceea ce reprezintă un fagure de miere, vom identifica personajele poveștii și chiar vom repovesti anumite fragmente importante.	povestirea conversația explicația exercițiul	panou cu imagini și povestea	frontală	formativă-continuă -chestionare orală -aprecieri verbale

	O4 O5 O6		Elevii vor enumera personajele poveștii lipind pe foaia de flipchart imagini cu acestea, apoi pe baza comportamentelor fiecărui personaj, le vor putea atribui acestora trăsături morale ce le caracterizează lipind jetoane cu trăsături morale. Împreună vom descoperi ce urmări au comportamentele și ce emoții pot determina. Mesajul poveștii se va concretiza cu încercarea elevilor de a defini termeni ca ,,adevăr", ,,minciună", ,,hărnicie", ,,lene", ,,indiferență" etc. Unitatea și susținerea într-un grup de prieteni, hărnicia și cinstea reprezintă elementele cele mai importante. Elevii vor putea povesti, la rândul lor, diferite întâmplări trăite, în care s-au dovedit persoane cinstite sau prieteni adevărați. Vom interpreta cântecul ,,Prieteni, prieteni".	observația	flip-chart markere jetoane	individuală	-observare curentă
Obținerea performanței	O7	10 min.	Elevii vor primi o fișă de lucru în care vor avea de colorat doar acele flori pe care sunt scrise trăsături morale pozitive ale unei persoane cinstite (Anexa 2).	conversația explicația exercițiul	fișă de lucru instrumente de scris și colorat	frontală individuală	formativă-continuă -fișă de lucru
Încheierea lecției		4 min.	Se aduc aprecieri verbale generale și individuale. Prin lipirea altor flori pe ,,drumul" Albinuței Maya elevii descoperă și alte curiozități din viața albinelor. Elevii formează rândul, apoi ies în pauză.	conversația explicația	floricele jetoane	frontală pe grupe	-aprecieri verbale

ANEXA 1 *Povestea unui fagure de miere*, de Leon Magdan

ANEXA 2

NUME ŞI PRENUME ..... DATA: 10.05.2022

FIŞĂ DE LUCRU

- COLOREAZĂ DOAR ACELE FLORI PE CARE SUNT SCRISE CALITĂŢI – TRĂSĂTURI MORALE POZITIVE ALE UNEI PERSOANE CINSTITE.

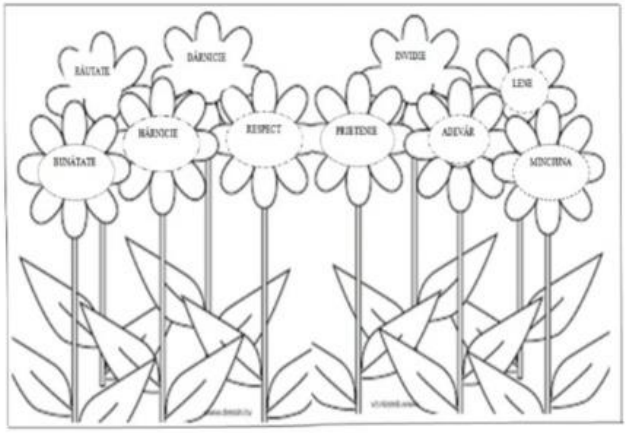

ENGLISH IS FUN! - OPȚIONAL DE LIMBA ENGLEZĂ

Nume autor: Ioana-Mihaela VULTUR
Funcția: director, profesor învățământ preșcolar
Specializarea: Pedagogia învățământului primar și preșcolar
Instituția de proveniență: Grădinița cu Program Prelungit „Manpel" din Târgu Mureș, județul Mureș

PLANIFICARE ANUALĂ GRUPA MARE

Nr. Crt.	Tema	Obiective de Referinţă	Conţinuturi
1.	GREETING	Să folosească formule de salut, politeţe.	Good morning! Goodbye! Hello! Song: Hello! Good morning!
2.	INTRODUCING THEMSELVES	Să se prezinte corect prin răspunsul oferit la întrebarea: „What's your name?"	My name is…
3.	COLOURS	Să reţină corect denumirea culorilor principale.	red-roşu; blue-albastru; green-verde; black-negru; pink-roz; purple-mov; orange-portocaliu, yellow-galben.
4.	MY FAMILY	Să însuşească denumirea membrilor familiei.	Mother-mamă Father-tată Sister-soră Brother-frate Song: The Finger Song!
5.	TOYS	Să însuşească denumirea diverselor jucării.	Doll-păpuşă Ball-minge Puzzle-puzzle Car-maşină Teddy-urs de pluş
6.	AUTUMN FRUIT	Să însuşească denumirea fructelor de toamnă.	Apple-măr Plum-prună Pear-pară Nut-nucă Peanut-alună This is a/an …
7.	VEGETABLES	Să denumească legu-mele de toamnă.	Potato-cartof Carrot-morcov Pepper-ardei Tomato-roşie This is a ...
8.	REVISION	Să denumească fruc-tele, legumele.	FRUIT VEGETABLES
9.	GAME	Să exerseze salutul.	Two children meet and say…
10.	GAME	Să exerseze culorile și jucăriile.	Jump and say!
11.	IT`S WINTER TIME!	Să însușească cântecul.	Little Snowman I'm a little snowman, Short and fat, This is my broomstick, This is my hat!

Nr. Crt.	Tema	Obiective de Referinţă	Conţinuturi
12.	WAITING FOR SANTA CLAUS I.	Să însușească şi să intoneze corect cântecul.	Jingle Bells Jingle Bells, Jingle Bells, Jingle all the way, Oh, what fun it is to ride In a one-horse open sleigh, hey!
13.	WAITING FOR SANTA CLAUS II.	Să însușească şi să intoneze corect cântecul	We Wish You a Merry Christmas We wish you a Merry Christmas, We wish you a Merry Christmas, We wish you a Merry Christmas And a Happy New Year!
14.	IT'S WINTER	Să-şi îmbogăţească vocabularul cu termeni referitori la anotimpul iarna.	Snow-zăpadă Snowman-om de zăpadă To ski-a schia To skate-a patina Cold-frig Song: How`s The Weather?
15.	WINTER HOKEY POKEY	Să intoneze corect cântecul. Să execute corect mișcările sugerate de textul cântecului.	Song: Winter Hokey Pokey
16.	WINTER SONGS REVISION	Să intoneze corect cântecele de iarnă învățate anterior.	Winter Hokey Pokey How`s The Weather? Little Snowman
17.	DOMESTIC ANIMALS	Să denumească animalele domestice.	DOMESTIC ANIMALS: Cow-vacă Horse-cal Dog-câine Cat-pisică Pig-porc Dunkey-măgar Sheep-oaie Song: The Animals On The Farm
18.	WILD ANIMALS I.	Să însuşească corect denumirea animalelor sălbatice.	Bear-urs Fox-vulpe Wolf-lup Deer-căprioară Frog-broască
19.	WILD ANIMALS II.	Să însuşească corect denumirea animalelor sălbatice exotice.	WILD ANIMALS: lion-leu tiger-tigru zebra-zebră elephant-elefant giraffe-girafă monkey-maimuţă Song: Walking In The Jungle

Nr. Crt.	Tema	Obiective de Referinţă	Conţinuturi
21.	GAME	Să denumească corect animalele învăţate.	JUMP AND SAY!
22.	THE HUMAN BODY	Să-şi îmbogăţească vocabularul cu noi cuvinte	Eyes-ochi Nose-nas Ears-urechi Arm-braţ Leg-picior Hand-mână Song: One Little Finger
23.	THE CLASSROOM	Să dobândească noi cunoştinţe.	Room-cameră Door-uşă Window-fereastră Wall-podea
24.	SPRING	Să reţină corect cuvintele.	Spring-primăvară Bee-albină Flower-floare Butterfly-fluture tree-copac
25.	NUMBERS	Să însuşească noi cuvinte.	One, two, three, four, five, six, seven, eight, nine, ten Song: The Banana Song
26.	GAME	Să exerseze pronunţia şi cunoştinţele dobândite.	The rabbit The rabbit will ask pupils to say different words. The team with more words will win.
27.	SPRING VEGETABLES	Să însuşească denumirea diferitelor legume de primăvară.	Salad-salată morcov-carrot Onion-ceapă Redish - ridiche
28.	GAME	Să execute corect mişcările sugerate.	Hands on the nose...
29.	REVISION	Să denumească corect cuvintele asociate primăverii şi locuinţei.	SPRING VEGETABLES ROOMS IN A HOUSE
30.	JOBS	Să însuşească cuvintele noi corect.	Teacher-profesor Doctor-doctor Policeman-poliţist Driver-şofer Singer-cantăreţ
31.	MEANS OF TRANSPORT	Să însuşească denumirile mijloacelor de transport corect.	Car-maşină Bus-autobuz Train-tren Plane-avion Ship-vapor
32.	FREEZE DANCE/ FREEZE SONG	Să execute corect mișcările cântecului.	Song: Freeze Dance
33.	SUMMER	Să însuşească noi cuvinte.	Sun-soare Sea-mare Sunny-însorit Ice cream-îngheţată

Nr. Crt.	Tema	Obiective de Referinţă	Conţinuturi
34.	FINAL REVISION	Să-şi exerseze pronunţia.	NUMBERS JOBS MEANS OF TRANSPORT

Bibliografie:

Georges, Manuela, Recităm, cântăm, ne jucăm şi engleză învăţăm, Ed. Anteea, Cluj-Napoca, 2010

Lupescu,Georgiana, Engleza pentru cei mici, ERC PRESS, 2005

Heath, Jennifer, Look Listen and Say, Cheriton House, United Kingdom, 2006

CASA CORPULUI DIDACTIC MUREŞ

RO - 540097 – Târgu Mureş

Str. Dr. Victor Babeş nr. 11

Tel: 0265.260880 Fax: 0265.262574

site: www.ccdmures.ro**, e-mail:** ccdmures@yahoo.com